

№ 134 (19899) 2011-рэ илъэс ГЪУБДЖ **БЭДЗЭОГЪУМ и 12**

Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —

Народнэ бюджетым игъэпсын Адыгеим щырагъэжьагъ

АР-м и Ліышъхьэ ипшъэрылъхэр зыгъэцакіэхэу, Всероссийскэ политическэ партиеу «Единая Россия» зыфијорэм и Адыгэ шъолъыр къутамэ и Секретарь игуадзэу Къумпіыл Мурат Общероссийскэ Народнэ Фронтым ишъолъыр координационнэ Совет хэтхэм апашъхьэ тыгъуасэ, бэдзэогъум и 11-м, къызыщэгущы!эм ар къы!уагъ.

— Ащ къикІырэр республикэм иэкономикэ хэхьоныгъэ егъэшІыгъэнымкІэ предложениеу шъуиІэхэм тащыжъугъэгъозэныр ары, — къыкІигъэтхъыгъ ащ. — Социальнэ Іофыгъохэм язэшІохынкІэ, цІыфхэм ягумэкІыгъохэр дэгъэзыжьыгъэнхэмкІэ гупшысэ куу зыхэлъ, икъоу зэгъэфэгъэ предложениеу къытфахьырэ пэпчъ къыдэтлъытэным тызэрэфэхьазырыр акциеу етхьыжьагъэм къеушыхьаты. Шыфхэм ягумэкІыгъохэр, нэмык Іофыгъохэр, комплекснэу уадэлажьэзэ, дэбгъэзыжынхэ фае.

Народнэ бюджетыр ыштэным непэ республикэр фэхьазырэу ыІуагъ. Ар къыушыхьатыжьэу хэхъоныгъэу аужырэ илъэсиплІым къыкІоцІ ышІыгъэхэм кІэкІэу къатегущыІагъ. Щысэу къыхьыгъэхэм ащыщ бюджет пстэури зэхэубытагъзу пштэмэ, къахахъорэр 2006-рэ

илъэсым егъэпшагъэмэ, фэди 2,2-кІэ нахьыбэ зэрэхъугъэр, 2010-рэ илъэсым ар миллиард 12,5-м зэрэнэсыгъэр, нахъ къыхэщэу зэшІуахын алъэкІыгъэхэми ягугъу къышІыгъ.

Народнэ бюджетым зыщытегущы-Іэщтхэ Іофтхьабзэхэр муниципальнэ образование пэпчъ щызэхащэщтых. Апэу ар Мыекъуапэ щыкІощт, охътабэ къыдэмыоу адрэхэри ащ къыкІэлъыкІощтых, нэужым пстэури региональнэ зэхэсыгъом щызэфахьысыжьыщт. КъумпІыл Мурат ащ фэдэ цІыф зэхахьэхэр, общественнэ едэТунхэр зэхэщэгъэнхэр народнэ бюджетым игъэпсынкІэ анахь шІыкІэ тэрэзэу ылъытагъ, ахэм зэкІэми «Единэ Россием» идепутатхэр чанэу ахэлэжьэнхэ фаеу зэрэщытым къыкІигъэтхъыгъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

миних Іуахыжьыгъ

Мэфэ ошіу къэс анахь лэжьыгъэ шъхьаі у коцым иІухыжьын республикэм зыщеушъомбгъу. Адыгеим мэкъу-мэщымкіэ и Министерствэ къызэритыгъэмкіэ, пстэумкіи Іуахыжьын фэе коц гектар мин 81,6-м ехъум щыщэу бэдзэогъум и 11-м ехъулізу аугъоижьыгъэр гектар мини 6,4-рэ мэхъу.

Я ІІІ-рэ ДУНЭЕ ЗЭНЭКЪОКЪУ

«ДЭНЭ ГЪОГУР» Мыекъуапэ къынэсыщт

гьогур» Москва щаублагь. Бэдзэогьум и 16-м зэнэкъокъур Шъачэ щаухынэу щыт. Спортсменхэр и 14 — 15-м Мыекъуапэ къынэсыщтхэу тэгугъэ.

«Дэнэ гьогур» Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ щыкІощтхэм афэгъэхьыгъ. Раллим изэхэщэкІо куп итхьаматэу, Урысыем ивице-премьерзу Александр Жуковыр зэнэкъокъур зыщырагъэжьэным спортсменхэм къафэгушІуагъ, лъэшхэм анахь лъэшыжьхэм текІоныгъэр къыдахынэу афиГуагъ. Раллим автомобиль экипажи 130-м ехъу хэлажьэ. Хьылъэзещэ машинэхэмрэ автомооиль нахь псынкІэхэмрэ купым хэтых. Голландием,

Я III-рэ Дунэе автораллиеу «Дэнэ Украинэм, Францием, Урысыем, нэ--еІпын едепа дехнэмэтдопэк мехімым хэм афэбанэх — ахэр хэгъэгу 20-м ехъумэ ялІыкІох. Дунаим щыцІэрыІо экипаж-хэр Мыекъуапэ къызынэсыхэкІэ, якъэбархэр игъэкІотыгъэу къытфаІотэштых.

Москва къыщаублагьэу автомобильхэмкІэ гьогу къинхэр къызэранэкІых. Мыекъуапэ нахь къахэдгьэщынэу зыкІэхъурэр шъэфэп. Шъачэ нэсынхэм ыпэкІэ аужырэ къэуцупІэ-зыгъэпсэфыпІэу яІэштыр Алыгеим икъэлэ шъхьаІ.

Зэнэкъокъур зэрэкІорэм тыльэпльэ. Тиреспубликэ спортсменхэр къызынэсыхэкІэ тапэгъокІыщт

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

Коцыр анахымбэу зыщы Іуахыжыыгъэ районхэр: Джаджэр — гектар 2771-рэ, Красногвардейскэр — гектар 1855-рэ, Шэуджэныр — гектар 850-рэ, Теуцожьыр — гектар 699-рэ. ДжырэкІэ коц гектарым анахьыбэ къызщырахырэр Шэуджэн районыр ары, гектар тельытэу ащ центнер 46,5-рэ къыщахыжыы. Коц гектарым районхэм къащырахыгъэр: Красногвардейскэм — центнер 46-рэ, Джаджэм — центнер 45-рэ, Кощхьаблэм — центнер 40,6-рэ.

Республикэм хьэ гектар мин 12,6-м ехъоу къыщагъэк Іыгъэм щыщэу тыгъуасэ ехъулІзу Іуахыжьыгъэр гектар мин 11,7-м къехъу. Ащ гектар телъытэу центнер 36,7-рэ къырахи, пстэумкІи тонн мин 43-м ехъу къахыжьыгъ. Анахыбэу хьэр къызщахыжынгъэ районхэр: Джаджэр — тонн мин 12,5-м ехъу, Красногвардейскэр — тонн мини 8,2-м фэдиз, Шэуджэныр — тонн мини 7,7-м фэдиз, Кощхьаблэр — тонн мини 6,3-м ехъу ыкІи Теуцожьыр — тонн мини 5-м ехъу.

Лэжьыгъэм пэІухьащт рапсэу мыгъэ къагъэк Іыгъэ гектар мини 10-м ехъум щыщэу Іуахыжьыгъэр гектар мини 5,9-м фэдиз хьазыр. Ащ гектар тельытэу центнер 17 къырахыгъ

ЛІЭХЪУСЭЖЪ Хьаджэрэтбый.

Адыгеим ипащэхэр афэтхьаусыхагъэх

ишиээрыльхэр зыгьэцэкІэрэ КъумпІыл Мурат Республикэу Татарстан и Президентэу Рустам Миннихановым ыц ГэкІэ ыгъэхьыгъэ правительствэ телеграммэм мырэущтэу къыщеІо: «Нэбгыришъэм ехъу зыхэкІодэгъэ тхьамыкІагьор ОркІи, республикэмрэ зэрэ Урысыеу ащыпсэухэрэмкІи ушэтыпІэ къин дэдэү хъугъэ. Шъуикъин къыжъудэтэгощы ыкІи тыжъудэшъыгъо».

Адыгеим и Лышъхьэ ипшъэрылъ-

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ хэр зыгъэцакІэрэр кІэлъэІугъ хэкІоедмехлыахы едмехоа танук мехеа тар зэрафэтхьаусыхэхэрэр альагьэ Іэсы-

> Шъугу къэтэгъэкІыжьы: теплоходэу «Булгария» зыфиІорэм къехъулІэгьэ тхьамык Іагъом къыхэк І эу нэбгырабэ зэрэхэк Іодагъэм епхыгъэу бэдзэогъум и 12-р шъыгъо мафэу Урысыем щагъэнэфагъ.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ипресс-къулыкъу

КІЭЛЭЦІЫКІУХЭМ языгъэпсэфыгъу

Алыгеим ис кІэлэшІыкІухэм языгъэпсэфын ыкІи япсауныгъэ изэтегъэуцожьын пэІуагъэхьанэу мыгъэ сомэ миллиони 163-рэ бюджетым щагъэнэфагъ. БлэкІыгъэ илъэсым ащ тырагъэкІодэгъагъэр сомэ мини 141,3-рэ. Ащ ишІуагъэкІэ пстэумкІи кІэлэцІыкІу мин 22-рэ лагерьхэмрэ санаториехэмрэ агъэкІонэу рахъухьагъ. Мы мафэхэм ар гъэцэкІагъэ мэхъу. Адыгеим, Краснодар ыкІи Ставрополь крайхэм ягъэпсэфыпІэхэм ащыІэгъахэр, непэ защызыгъэпсэфырэр нэбгырэ мин 14 мэхъу.

Ар агъэнэфэгъагъэм ипроцент 64-рэ. ПстэумкІи кІэлэцІыкІу гъэпсэфыпІэ-ІэзэпІи 102-рэ мы кампанием къыхэлажьэ. АР-м ІофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхъоныгъэхэмкІэ иминистрэ къызэриІуагъэмкІэ, Ставрополь краим ит санаториеу Адыгеим икІыгъэ кІэлэцІыкІухэр зыщысымэджэгъагъэхэм зэзэгъыныгъэу дашІыгъэр зэпагъэугъ. Адрэхэм шапхъэхэм адиштэу Іоф ашІэ. Джыри кІэлэцІыкІу нэбгырэ мини 8-мэ загъэпсэфынэу щыт.

(Тикорр.).

Анахь дэгъур кивихахиить

Урысые зэнэкъокъоу «Виват, офицеры!» зыфиюрэм иятІонэрэ региональнэ уцугъо мы мафэхэм Мыекъуапэ щыкІуагъ. Ащ кіэщакіо фэхъугъ бзэджэшіагъэ зезыхьагъэхэм пшъэдэкіыжь ягъэхьыгъэнымкІэ Урысые Федерацием икъулыкъу и Гъэ Іорыш Іап І Эу Адыгэ Республикэм щыІэр. «Адыгеим иуголовнэ-гъэцэкіэкіо системэ икъулыкъушІэ анахь дэгъу» зыфиюрэ ціэм нэбгыри 6 фэбэнагъ.

Зэхахьэм ипэублэ ГъэІорышІапІэм ипащэу Юрий Заевыр зэнэкъокъум хэлажьэхэрэм къащыфэгушІуагъ, ахэм гъэхъэгьэшІухэр ашІынхэу къафиІуагъ. Кинологхэмрэ къэгъэгъунэным пыль къулыкъумрэ ямэфэкІ мафэхэр бэмышІэу хагъэунэфыкІыгъэх. Ахэм ахэт ІофышІэ анахь дэгъухэм щытхъу тхылъхэр, бгъэхалъхьэхэр Юрий Заевым аритыжынгых. Джащ фэдэу республикэм ит колониехэм азыфа-

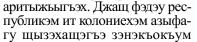
<u>ПСАУНЫГЪ</u> =

хагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэр къыщыдэзыхыгъэ командэхэм афэгушІуагъ, рэзэныгъэ тхылъхэр афигъэшъошагъ, текІоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм кубокыр аритыжьыгъ. «Виват, офицеры!» зыфиІорэ Іофтхьабзэм хэлэжьэгъэ ныбжыык Гэн е Гишихыг от этоныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ зэнэкъокъугъэх. Аш къыдыхэльытэгъагъэх физическэ ухьазырыныгъэр: къызэдэчъэныр, кІэрахьомкІэ щэрыоныр, нэмыкІ спорт зэнэкъокъухэр. Ащ дакІоу къулыкъушІэхэм творческэ амалэу аІэкІэльхэри къагъэлъэгъуагъэх, ащ жюрим уасэ афишІыгъ.

Зэнэкъокъур мэфищым къы-кІоцІ кІуагъэ. ЗэхэщакІохэм зэрагъэнэфагъэу, хагъэунэфыкІырэ -пид мехестыхысьдыхыгьэхэм дипломхэр ыкІи шІухьафтын лъапІэхэр аратыжынгъэх. Анахь дэгьоў альытэгьэ къулыкъушІэм Къыблэ федеральнэ шъолъырым Адыгеир къыщигъэлъэгъощт.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам. Сурэтыр Іэшъынэ Асльан тырихыгь.

иэнхэ фитых, ау...

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ ипшъэрыль шъхьаІэхэм ащыш цІыфхэм ящыкІэгъэ Іэзэгъу уцхэр икъоу ягъэгъотыгъэнхэр. Мы лъэхъаным, нахь тэрэзэу къэпІон хъумэ, мэкъуогъум и 1-м ехъул Зу Адыгеим ит аптечнэ учреждениехэу зырызыщэ шІыкІэм тетэу цІыфхэм Іэзэгъу уцхэр алъызыгъэІэсыхэрэр 205-рэ мэхъух . Ахэм япроцент 17,6-р — къэралыгъо ыкІи муниципальнэ аптекэх, процент 82,4-р — унаех.

Къоджэ псэупІэхэм адэсхэм Іэзэгъу уцхэр нахьышІоу аІэкІэгъэхьэгъэнхэм фэшІ, «Іэзэгъу уцхэм якъегъэк Ток Гын фэгъэхьыгъ» зыфиІорэ Законым къыпкъырыкІызэ, 2010-рэ илъэсым итыгъэгъэзэ мазэ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ «Аптечнэ учреждениехэр зыдэмыт къоджэ псэупІэхэм адэсхэм Іэзэгъу уцхэр аГэкГэгъэхьэгъэнхэр нахьышІоу зэхэщэгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиІорэ унашъор къыдигъэкІыгъ. Ащ къызэрэдилъытэу, 2011-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу медицинэ организациемэ яструктури 105-у (ФАП-хэр ыкІи врачебнэ амбулаториехэр) къоджэ псэупІэхэм адэтхэм (аптекэхэр зыдэщымы Іэзэгъу уцхэр зырызыщэ шІыкІэм тетэу цІыфхэм аращэнхэу фитыныгъэ яІэ хъугъэ. А ІофшІэныр агъэцэкІэным пае Мыекъопэ медицинэ колледжым медицинэ ІофышІ у нэбгыри 104-рэ щырагъэджагъ. Ахэм а ФАП-хэм ыкІи врачебнэ амбулаториехэм тапэкІи Іоф ащашІэщтыгъ.

Ау республикэм щыпсэухэрэм Іэзэгъу ушхэр зэрарагъэгъотыхэрэм фэгъэхьыгъэу Адыгэ Рес-

публикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ияплІэнэрэ зэхэсыгъо министрэу Р. Натхъом къызэрэщымыньажет ым, еТиместышстих медикаментхэм ящэн зыщызэхащэн алъэкІыгъэр ФАП 14-рэ зы врачебнэ амбулаториерэ ны Іэп. Іофым пэрыохъу фэхъурэр Іэзэгъу уцхэр шапхъэм тетэу зыщаІыгъын фэе оборудование ФАП-хэм зэрямы Тэр ары. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ иминистрэ мыш дэжьым къыщыхигъэщыгъ, Урысыем щаштэгъэ законодательствэм къызэрэдильытэрэмкІэ, цІыфхэм Іэзэгъу уцхэр аІэкІэгъэхьэгьэным епхыгьэ Іофыгьохэм -еІшы до Істані е Іпы Іг не шехеє к жьыпГэхэм зэряпштэрылтыр.

Зигугъу къэтшІыгъэ зэхэсыгьом щытегущы Іагьэх Іэзэгьу уцхэм ауасэ зэрагъэуцурэм ыкІи ахэр шапхъэхэм адиштэрэ-адимыштэрэм, Іэзэгъу уц «нэпцІхэр» къыхэгъэщыгъэнхэм альэныкъо--пк мехфыІр мынеалеІш фоІ єІх сауныгъэ къэухъумэгъэнымкІэ мэхьанэшхо зэриІэр. Законым къызэрэдильытэрэмкІэ, Іэзэгъу уцхэм якъыдэгъэкІын, ахэм ядэгъугъэ, шІуагъэу яІэр, ящынэгъончъагъэ, ахэр къызэрэрагъэкІокІырэм алъыплъэнэу щытыр Росздравнадзорыр ыкІи ащ мехеІпыІр уєІпаІшы положени ащыІэхэр ары. Ау Росздравнадзорым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ Іэзэгъу уцхэм язытет, ахэм ядэгъугъэ, шапхъэхэм адиштэрэ-адимыштэхэрэр зыуплъэкІунхэ зылъэкІышт структурнэ подразделение зэестеф мифоІ а Ішеф меІымир загъ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къзухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ епхыгъэ Контрольнэ-аналитическэ лабораториер. 2010-рэ ильэсым а учреждением аккредитациер ыкІугъ ыкІи ащ фэдэ ІофшІэн ыгъэцэкІэным ифитыныгъэ илъэситф ипІальэу къыратыгъ. Лабораториемрэ Росздравнадзорым АР-мкІэ и ГъэІорышІапІэрэ зэзэгьыныгьэ зэдашІыгъэу Іэзэгъу уцхэм язытет, уц «нэпцІхэр» аптекэхэм ачІэмы-

фэнхэм льэпльэх, упльэк Гунхэр зэдызэхащэх. Ащ тетэу 2011-рэ илъэсым пыкІыгъэ мазэхэм къакІоцІ уплъэкІун 623-рэ аптекэхэм ык и Іэзэп Іэ-профилактическэ учреждениехэм ащашІыгь, шапхъэхэм адимыштэу гъэхьазырыгъэу Іэзэгъу уцитІу (къэмлан 36-рэ) къыхагъэщыгъ, ахэр къачІахыгъэх. Іэзэгъу уц «нэпцІхэр» ащэхэу агъэунэфыгъэп. Джащ фэдэу, Росздравнадзорым унашъо зэришІыгъэм тетэу, АР-мкІэ ГъэІорышІапІэм Іэзэгъу уц зэфэшъхьаф 85-рэ аптекэхэм къачІихи, язытет ыуплъэкІугъ. Ахэм ащыщэу препаратиплІ шапхъэхэм адимыштэу гъэхьазырыгъэу агъэунэфыгъэр. Ар мыбэнкІи хъун, ау ахэр зыщэфыхэрэм сыда шІуагъэу къафихьыщтыр? Язэрар къэмыкІонкІи хъун шапхъэхэм тэрэз дэдэу ахэр зэрадимыштэхэрэм пае, ау шІуагъи къахьынэу щытэпын фае.

Іэзэгъу уцхэм ауасэкІэ къэралыгъом шапхъэ зыфигъэуцун -е Іншк мехфыІ р дытшы Інсьгін -пиати естеГиацик ахана еГиестиан къзу щыт Іззэгъу уцхэр ары. Законодательствэу щыІэм джары къызэриІорэр. Зэхэт (оптовэ) ыкІи зырызыщэ шІыкІэмкІэ Іэзэгъу уцхэм ауасэ зышІомыкІынэу щытыр уасэхэр ыкІи тарифхэр гъэзекІогъэнхэмкІэ АР-м и ГъэІорышІапІэ 2010-рэ илъэсым шышъхьэІум и 31-м ышІыгъэ унашъом къыдилъытэрэр ары. ахана є Іметінні мифыІЦ ищыкІэгъэ Іэзэгъу уцхэм я Перечень хахьэхэрэм ауасэ зыпкъ -их сІхеашпы ым Ішеф мыныти гугъу къыщытшІыгъэ къулыкъухэм аптечнэ организациехэр чэзыу-чэзыоу зэрауплъэкІухэрэм шІуагъэ къызэритырэр гъэнэфагъэ, а Іэзэгъу уцхэм ауасэ къахагъэхъон алъэкІырэп. Ау а купым хэмыхьэрэ Іэзэгъу уцхэм ауасэ зэрэхахъорэм зэпыу иІэп. **Шыфхэм ыкІи ІэзэпІэ учрежде**ниехэм ящык Гэгъэ Гэзэгъу уцхэр аІэкІэгъэхьэгъэнхэм епхыгъэ ІофшІэным мэхьанэу иІэр къагурыІозэ, ар нахьышІоу зэхэщэгъэныр республикэ министерствэм ипшъэрылъ шъхьаІэхэм

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

ПенсиехэмкІэ фондым шъущегъэгъуазэ

ІОФ ЗЫШІЭХЭРЭМ

къафалъытэжьыщтых

ЛэжьэкІо пстэуми афэдэу, Іоф зышІэрэ пенсионерхэри шІокІ зимыІэ пенсие страхованием хэтынхэ фае. Ащ къикІырэр лэжьапкІ у ыкІи нэмыкІ ахъщэ тедзэхэу аратыхэрэм ателъытагъэу, организациехэм пенсиехэм апае страховой тынхэри яІофышІэхэм афатынхэ, ПФР-м льагъэІэсынхэ зэрэфаер ары. А страховой тынхэм пенсионерхэм япенсиехэм апае зэІуагъэкІэрэ мылъкум хахъо фешІышъ, пенсиер нахьыбэ зэрэхъущтым тегъэпсыкІыгъэу икІэрыкІэу ар къыфалъытэжьы. Джащ фэдэ шапхъэ егъэнафэ 2001-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 17-м номерэу 173-ФЗ зытетэу аштэгъэ Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ипенсиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм.

Іоф зышІэрэ пенсионерым ащ фэдэ фитыныгъэ иІэ мэхъу ІофшІэнымкІэ пенсием е сэкъатныгъэ зэриІэм пае ІофшІэнымкІэ пенсием истраховой Іахь зыфагъэуцугъэм къыщыублагъэу мэзэ 12-м къыкІоцІ Іоф зэришІэгъэ пІалъэр зыфэдизым емыльытыгьэу е зыцІэ къетІогьэ страховой Іахьыр ыпэкІэ къызыфалъытэжьыгъэ мафэм къыщыублагъэу. ЦІыфым лъэІу тхыльэу ытыгъэм тегъэпсыкІыгъэу страховой Іахьыр къыфальытэжьы.

Страховой Іахьэу зэІукІагъэр зыфэдизым елъытыгъ цІыфым ипенсие къыхэхъощт сомэ пчъагъэр. Іоф зышІэрэм страховой Іахьыр къыфалъытэжьы заявлениер зитыгъэ мазэм къыкІэльыкІогъэ мазэм иа 1-рэ мафэ къыщыублагъэу. ЗыгорэкІэ ІофышІэм лъэІу тхылькІэ зафимыгъэзагъэмэ, пенсиеу къыратырэр зэмыхъокІыгъэу къэнэжьы.

ІофшІэнымкІэ пенсием страховой Іахьэу иІэр икІэрыкІэу минестистистисфисти мифици льапсэ фэхьух:

- пенсионерым Іоф зэришІагъэр;
- Іоф зишІэгъэ пІалъэм къыкІоцІ страховой тынхэр зэрэфатыгьэхэр;
- ипенсие къыфалъытэжьыным зэрэкІэльэІурэ заявление зэрарихьыл Гагъэр.

2009-рэ илъэсым къыщыублагъэу пенсиехэм яІэ страховой Іахьэр къэлъытэжьыгъэныр нэмыкІ шІыкІэм тетэу агъэпсыгъ. ІофшІэнымкІэ ныбжым телъытэгъэ пенсие е сэкъатныгъэ зэ--нэп сілминсішфоі Ішеф меіиф сие зыфагъэуцугъэм ипенсие (страховой Іахьыр) къыфальытэжыным фэшІ льэІу тхыль ытыныр ищыкІэгъэжьэп.

ШышъхьэІум и 1-м къыщыублагъэу джы ІофшІэнымкІэ пенсием страховой Іахьэу иІэр ышъхьэкІэ ПФР-м иорган зыфигъэзэныр имыщык Гагъэу, персонифицированнэ учетым къыгъэлъэгъогъэ къэбархэм атегъэпсык Іыгъэу пенсионерым икІэрыкІэу къыфалъытэжьы. Ышъхьэ телъытэгъэ счетым мыльку къызэрихьагъэр страховой Іахьыр ик Іэрык Іэу къэлъытэжьыгъэным лъапсэ фэхъу.

Джащ фэдэу зыІыгъыжьы-Ішеф мыаже Інмыше се сытш ІофшІэнымкІэ пенсие цІыфым

зыфагъэуцугъэ илъэсым къыкІэльыкІогьэ ильэсым ишыштыхьэІу и 1-м шІокІ зимыІэ пенсие страхованием исистемэ тегъэпсык інгъзу ышъхьэ телъытэгъэ (персонифицированнэ) учетым къэбарэу хэлъхэм атетэу страховой Іахьыр зыфэдизыщтыр къыфальытэжьы. Гъэтэрэзыжьынхэр ашІых зыІыгъыжьыщтыр зэрэ--мынеІшфоІ Ішеф мыажеІымыш кІэ пенсие цІыфым фагъэуцу ыкІи щымыІэжьым пенсиехэм апае мылькоу зэІуигъэкІагъэр къалъытэ зэхъум ПФР-м ІэкІэхьэгъэгъэ страховой мылъкоу къыдыхамыльытэгъагъэр зыфэдизыр нафэ къэзышІырэ къэбархэу къалъы Іэсыгъэхэм къапкъырыкІхэзэ.

2009-рэ ильэсым ишыштыхыэ Гу и 1-м къыщыублагъэу предприятием, организацием ыгъэлэжьэрэ цІыфым пае страховой тынхэу ытыгъэхэр зыфэдизым елъытыгъзу ипенсие къыхэхъощт. Пенсионерым илицевой счет бэдзэогъум и 1-м ехъулІэу страховой тынхэмкІэ мылъкоу ихьагъэр зыфэдизым ехьылІэгъэ къэбархэр фондым ІофшІапІэхэм къа Іехых, Іоф зыш Іэрэ пенсионерхэм япенсие къыхэхъуагъэр муІсахашыш усалыажетпатканды и 1-м къыщыублагъэу пенсиехэр аратыщтых.

Джащ фэдэу законым егъэнафэ ифэшъошэ заявление зитыкІэ ІофшІэнымкІэ пенсием истраховой Іахь зэратырэ цІыфым ІофшІэнымкІэ пенсием е сэкъатныгъэ зэриІэм пае фагъэуцугъэ пенсием истраховой Іахь къаримыгъэлъытэн ылъэкІынэу. Ауми, пенсиер къыфалъытэжьын фаеу ыгъэнэфагъэмэ, къэлъытэжьыныр зырагъэжьэщт мафэу къыхихыгъэр къизыІотыкІырэ заявлением дыкІыгъоу шышъхьэІум и 1-м щыІэшт къэлъытэжьыным -сфенеалых фитриенжелиех едест рэ заявлении ытын фае.

2011-рэ илъэсым ишыштыхы Уу и 1-м пенсиехэр цІыфыбэмэ къафэльытэжьыгъэным зыфэгъэхьазырыгъэным ехьылІэгъэ ІофшІэнышхо мы мафэхэм ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ичІыпІэ органхэм агъэцакІэ. Къызыфалъытэжьыщтхэм къахиубытэхэрэп къафалъытэжьынэу увете сетеПлинах механиефефе тхылъ зытыгъэхэр; федеральнэ къэралыгъо гражданскэ къулыкъушІэхэр ыкІи УФ-м исубъектхэм якъэралыгъо къулыкъушІэхэр; летнэ-испытательнэ купым хэхьэрэ ІофышІэхэу 2011-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 15-м номерэу 166-ФЗ зытетэу къыдэкІыгъэ Федеральнэ законэу «УФ-м икъэралыгъо пенсие обеспечение ехьылІагъ» зыфиІорэм зэригъэнафэрэм тетэу пенсие зыфагъэуцугъэхэр ыкІи мыщ дэжьым ІофшІэнымкІэ ныбжьым телъытэгъэ пенсием истраховой Іахь зыфамыгъэуцугъэхэр.

МАМЫЙ Рим. ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ пенсиехэр афэгъэуцугъэнхэр, къафэлъытэжьыгъэнхэр ыкІи -е стещехее дехнестытк нымкІэ иотдел ипащ.

Адыгэ

къэлэ Совет идепутатыгъ. Арэу щытми, хэдзын-

хэм ахэлэжьагъ, ціыфхэм цыхьэ къыфашіи, Пар-

ламентым идепутатэу хадзыгъ. Парламентым апэ-

рэ зэхэсыгъоу иlагъэм гъэсэныгъэмкlэ, наукэмкіэ, СМИ-мкіэ ыкіи ныбжьыкіэ Іофыгъохэм-

кІэ и Комитет итхьаматэу щагъэнэфагъ. Джы

комитет тхьамэтэ Іэнатіэри декан Іэнатіэри

Анзаур экономикэ шіэныгъэхэмкіэ док-

тор, профессор, региональнэ экономи-

кэм икъиныгъохэм япхыгъэ научнэ loф-

шІэгъэ 80 иІ. Экономикэ лъэныкъом-

кІэ доктори 2-мэ, кандидат 12-мэ

научнэ пащэу яlагъ. Партиеу «Еди-

нэ Россием», ащ ирегиональнэ

политсовет ахэт, партием ипроек-

тэу «Стратегия 2020» зыфию-

рэмкіэ цыхьэ зыфашіырэ ціы-

фэу агъэнэфагъ, проектэу «Гъэ-

сэныгъэр гъэкіэжьыгъэныр» зы-

фијорэм партийнэ кураторэу иј.

ХэдзакІохэм адеІэгъэныр пшъэрылъ шъхьаІэу

зэдехьых.

зыфальэгьужьы

КІэрэщэ Анзаур Аслъанбэч ыкъом илъэс 35-рэ ныІэп ыныбжыр. Ащ емылъытыгъэу, щыІэныгъэм игъогу шъуамбгъоу теуцуагъ піомэ ухэукъощтэп. Гурыт еджапІэм ыуж Кубанскэ къэралыгъо технологическэ институтыр диплом плъыжькіэ къыухыгъ. МенеджментымкІэ инженер-экономист сэнэхьат зэригъэгъотыгъ. ООО-у «Архонт-ресурс» зыфијорэм маркетингымкіэ идиректорэу ІофшІэныр ригъажьи илъэс зыхыблэ Іутыгъ. 2004-рэ илъэсым Адыгэ къэралыгъо университетым «Персоналым игъэlорышІэн» зыфиІорэ икафедрэ идоцентэу агъэнэфагъ, илъэс нахьыбэ темышІагъэу экономикэмкІэ факультетым идекан хъугъэ, джы къызнэсыгъэм а ІэнатІэр зэрехьэ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иятфэнэрэ зэlугъэкlэгъу идепутатхэм яхэдзынхэр кlохэ зэхъум, ежьыр народнэ депутатхэм я Мыекъопэ

— Анзаур, апэрапшіэ зигугъу къытфэпшІы тшІоигъор Къэралыгъо Советым — Хасэм июфшІэн зыригъэжьагъэм къыщыублагъэу шъуикомитет зэшІуихын ылъэкіыгъэхэр, зэхэсыгъоу щыіагъэхэм къащиіэтыгъэ ыкІи щапхыригъэкіыгъэ Іофыгъохэр ары.

ЗэкІэмкІи тикомитет депутатищ хэт. Сэры, Бахьукьо Дэлэтыкъу, Ольга Серовар. ПчъагъэмкІэ депутатхэр бэу зыхэт комитетхэм тянэкъокъун тымылъэкІыщтми, Парламентым изэхэсыгъохэу щыІагъэхэм депутатхэр зыщатегущы Іэщтхэ Іофыгъо пчъагъзу къахэтлъхьагъэхэмкІэ пэрытныгъэр зыІыгъхэм тащыщ. Гъэсэныгъэм епхыгъэ Іофыгъуабэмэ талъы Іэсын фаеу щытыгъ. ЗэкІэми ашІэ гъэсэныгъэр гъэкІэжьыгъэным ехьылІэгъэ Программэшхо Урысые Федерацием зэрэщыкІорэр. Адыгеири ащ хэлажьэ. Ащ тегъэпсыкІыгъэу Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмкІэ ыкІи шІэныгъэмкІэ и Министерствэ тигъусэу кІэлэегъаджэ-нахьыбэ шІыгъэным ехьылІэгъэ проект дгъэхьазырыгъагъэ, мэкъуогъум щыІэгъэ зэхэсыгъом ар депутатхэм щаухэсыгъ. «Гъэсэныгъэр гъэкІэжьыгъэныр» зыфиІорэ партийнэ проектым сэ сшъхьэкІэ пэщэныгъэ дызесхьанэу сагъэнэфагъэшъ, федеральнэ къэралыгъо хэбзэ органхэм, партиемкІэ проектым кураторэу иІэхэм зэпхыныгъэхэр адэсэгъэпсых. Тикомитет кІэщакІо зэрэфэхъугъэм тегъэпсыкІыгъэу Іофыгъо бэк Іаемэ тахэплъагъ. Ахэм ащыщых гъэсэныгъэмкІэ стандартыкІэхэм атехьэгъэным епхыгъэ Іофыгъохэр, кІэлэцІыкІум ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, къэбарзехьэ амал жъугъэхэм яхьылГэгъэ Іофыгъохэр. ГущыІэм пае, журналистхэм яфорумэу бэмышІэу Мыекъуапэ щыкІуагъэм тыхэлэжьагъ.

НыбжыкІэ политикэм ехьылІэгъэ Іофыгъохэм ягугъу къэпшІын хъумэ, апэрапшІэ хэгъэунэфыкІыгъэн фае Къэралыгъо Советым — Хасэм щызэхэщэгъэ НыбжьыкІэ парламентым хэтыщтхэм яхэдзынхэм зызэрафэдгъэхьазырырэр. Джы ащ пащэу иІэхэмрэ Адыгэ Республикэм ныбжьыкІэ ІофыгъохэмкІэ и Комитет ипащэхэмрэ зыхэдгъэлэжьэгъэхэ зэІукІэу бэмышІэу зэхэтщэгъагъэм щитхъухьагъ НыбжыкІэ парламентым ехьылІэгъэ Положением зэхъокІыныгъэхэр фэтшІынхэу. Ащ егъэнафэ а лІыкІо органым хэтыщтхэм япчъагъэ нахь макІэ шІыгъэнэу ыкІи зэхэщакІзу иІэщтыр нэмыкІзу гъэпсыгъэнэу. А Іофыгъохэр мэкъуогъум щыІэгъэ зэхэсыгъом къыхатлъхьэхи, депутатхэм аухэ-

Джа льэныкъохэр арых ятфэнэрэ зэІугъэкІэгъумкІэ Парламентым иІофшІэн зыригъэжьагъэм къыщыублагъэу тызылъы-Іэсыгъэхэр, зэшІотхынхэ тлъэкІыгъэхэр.

Къэралыгъо Советым — Хасэм гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо піалъэу иІэр къэсы. Тыхэмыукъорэмэ, зы зэхэсыгъо закъу къэнэжьыгъэр. Арышъ, Іофыгъуабэ ащ хэшъулъхьанэу амал шъуимыІэнкІи мэхъу. Арэу щытми, хэбзэ ихъухьан Іофшіэнымкіэ тапэкlэ сыд фэдэ гухэлъхэр жъугъэнафэхэра?

Аштэгъэхэ федеральнэ ыкІи республикэ программэхэр гъэцэкІэжьыгъэнхэм ехьылІэгъэ Іофыгъохэр зетхьащтых. Гъэсэныгъэр гъэкІэжьыгъэным ехьылІэгъэ Программэр Іофыгьошхоу щытышь, кІэлэегьаджэнестыте Іест е Інпьсжеля мех закъор армырэу, тэ инэу тегъэгумэкІы тапэкІэ гъэсэныгъэм идэгъугъэ хэпшІыкІэу зыкъегъэ-Іэтыгъэным, тикІэлэцІыкІухэм

яегъэджэн нахь дэгъоу зэхэщэгъэным апае ифэшъошэ амалышІухэр еджапІэхэм ащягъэгъотыгъэным. А лъэныкъохэр ары Программэм пшъэрылъ шъхьаГэхэу ыгъэнафэхэрэри. Джащ фэдэу СМИ-м иорганхэу тиреспубликэ итхэм нахь амалышІухэр ядгъэгъотыхэ тшІоигъу. Ащ пае Іофыгъо гъэнэфагъэхэр зетэхьэх, законхэм кІэщакІо тафэхъу. ГущыІэм пае, Парламентым мэкъуогъум иІэгъэ зэхэсыгъом федеральнэ Законэу «Политическэ партиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 32-рэ статья иа 1.2-рэ пункт зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм ехьылІэгъэ законопроектэу къэдгъэхьазырыгъэр депутатхэм игъоу алъэгъугъ, ар Къэралыгъо Думэм фэдгъэ-

Сыда ар зыфэгъэхьы-

Политическэ партиехэм мынеалоалеалеалеан сілаішфоік фэшІ федеральнэ гупчэм къикІырэ мылъку къытфатІупщын алъэкІыщт. Ау законым зэригъэнафэрэмкІэ, а мылъкур зыІукІэн ыльэкІыщтхэр субъектым ишъольыр щатхыгъэ телерадиокомпаниехэр ары ныІэп. Тиреспубликэ щызэхэщагъэхэм гъэпсыкІэу яІэр зэхэфыгъэным тызыфежьэм, Адыгеим щатхыгъэ гори зэрахэмытыр нафэ къэхъугъ. Адыгеим ителерадиокомпание филиалэу гъэпсыгъэ, Мыекъопэ телевидением ТВЦ-м илицензиекІэ Іоф ешІэ. Арышъ, политическэ партиехэм яІофшІэн кезетогъэным пэІухьащт мылъку къытамытын алъэкІыщт. Адыгеим изакъоп, субъект цІыкІухэм бэ джащ фэдэу ахэтыр. Мы къиныгъор дэгъэзыжьыгъэным пае ищык Гэгъэ закъор федеральнэ законым игущыІ эухыгъэ хэт гущыІэ заулэ хэгъэкІыжьыгъэныр ары ныІэп. УФ-м и Къэралыгъо Думэ хэт политическэ партиехэм -оІмешеІмит мехеалыноалиоІшк ныгъэ тефэшъ, къыдырагъэштэным ыкІи псынкІзу пхырагъзкІыным тыщэгугъы.

– ЦІыф жъугъэхэм къэбархэр алъызыгъэІэсырэ амалхэм Іоф адэшіэгъэным ылъэныкъокіэ мы къэпІуагъэхэм джыри къахэбгъэхъожьын горэхэр щыІэха?

ЩыІэх. ТызыгъэгумэкІыхэрэм ащыщ СМИ-хэм язэхэщакІохэм къэралыгъо хэбзэ органхэр ахэкІыжьынхэ фаеу федеральнэ гупчэм зэрэщагъэнафэрэр. Шъузэрэщыгъуазэу, республикэ гъэзетитІум язэхэщакІохэм ащыщ Къэралыгъо Советыр — Хасэр. Джы упчІэхэр къзуцух:къзбарзехьэ амалхэм сыдэущтэу Іоф адэтшІэщта, илъэс пчъагъэм гъусэгъушІу зэдэлэжьакІэу тазыфагу ильыгъэр джы сыд гъогум тещагъэ хъущтха? Ахэр зэхэфыгъэнхэ фаеу

Джащ фэдэу ныбжыкІэ политикэм ехьылІэгъэ Іофыгъохэри тапашъхьэ къеуцох. ГухэкІ нахь мышІэми, непэ ныбжьыкІэхэм япІун-лэжьын обществэм мэхьанэу ритырэм къыкІичыгъ пІон плъэкІышт. Япатриотическэ пІуныгъэ, языгъэпсэфыгъо уахътэ зэрагъакІорэм, хэгъэгум ыкІи тиреспубликэ яполитическэ шы-ІакІэ ныбжыкІэхэр нахыыбэу хэщагъэхэ шІыгъэным тынаІэ атедгъэтын фае. Арышъ, ахэм япхыгъэ Іофыгъохэу зетхьащтхэр ныбжык Габэмэ альы Гэсынхэ алъэкІыщт. КІэкІэу къэпІон хъумэ, зыцІэ къесІогъэ лъэныкъохэм тапэкІэ Іоф адэтшІэнэу тикомитеткІэ тэгъэнафэ.

Парламентым иІэгъэ зэхэсыгъом СМИ-хэм Къэралыгъо Советым Хасэм иІофшіакіэ къызэрагъэлъагъорэм ехьыліэгъэ Положением кіуачіэ имыіэжь шіыгъэным ехьылІэгъэ унашъо щаштагъ. Адэ сыдэущтэу а Іофшіэныр джы зэхэщэгъэщта, а Положением ехьщыр унашъо горэ шъушІыщта, хьаумэ, нэ-

мыкі екіоліакіэ мы іофым иІэщта?

— ЫпшъэкІэ къыщысІогъэ телъхьапІэхэм апкъ къикІэу зыцІэ къепІогъэ унашъор тшІыгъэ. Къыдгурэ Іо СМИ-хэм унашъо афэтшІын тызэрэфимытыр ыкІи ащ фэшІ Положением кІуачІэ имыІэжьы тшІыгъэ. Ау унэшъуакІэ дгъэхьазырыщт.

Депутатхэм яюфшіэн хэдзыпіэ койхэм зэращызэхэщагъэм игугъу къытфэпшІы тшІойгъуагъ. Мазэ фэдизкіэ узэкІэІэбэжьмэ, Къэралыгъо Советым — Хасэм идепутатхэу Мыекъуапэ щыхадзыгъэхэмрэ къэлэ депутатхэмрэ зэlукlэгъу зэдыря агъ, ак уач зэхэлъэу хэдзакіохэм яшІоигъоныгъэхэр гъэцэкІэгъэным епхыгъэ Іофыгъохэм ащ щатегущы-Іэгъагъэх. Сыдэущтэу а Іофшіэныр зэхэщагъа?

- Сэ къысэхьылІагъэу къэс-Іон хъумэ, хэзгъэунэфыкІы сшІоигъу графикым тегъэпсыкІыгъэу хэдзакІохэр зэрезгъэблагъэхэрэм имызакъоу, мафэ къэс ахэм саГукГэн фаеу зэрэхъурэр, зыгъэгумэкІырэ Іофыгъохэм язэшІохын ыуж сызэритыр. ГущыІэм пае, Парламентым идепутат пшъэрылъхэр зызгъэцэкІэрэ мэзищым къыкІоцІ хэдза--ыахк мехеалиноалиоІшк мехоІх лІэгъэ депутат упчІэ 30-м ехъу къулыкъу ыкІи ІэнэтІэзехьэ зэфэшъхьафхэм афэзгъэхьыгъ. Ахэр нахь Іоф къин ыкІи нахь инэу гъэпсыгъэхэр арых. Ахэр ЖКХ-м епхыгъэ къиныгъохэм, щагухэр зэтегъэпсыхьэгъэнхэм, гъэ Горыш Гэк Го компаниех эм гъэнымкІэ цІыфхэм ІэпыІэгъу афэхъугъэным, нэмыкІхэм яхьылІагъэх.

Хэдзынхэр кІо зэхъум къыддезгъэштэгъэ хэдзакІохэм тызпылъри, дгъэцакІэрэри, къыддэхъухэрэри ашІэнхэм, джащ фэдэу еахырк мынуахефат уалеПыпеІ тельын фае. Арышь, хэбзэихъухьан ІофшІэным ыуж а лъэныкъор ары пшъэрылъ шъхьа Гэу зыфэтлъэгъужьырэр. Сэ сшъхьэ ехьылІагьэу къызэрэсІуагъэм фэдэу, адрэ депутатхэу комитетым хэтхэми хэдзып Іэ койхэм ешахегиша неІшфоІк

Къэлэ депутатхэмрэ парламент депутатхэмрэ язэдэлэжьакІэ фэгъэхьыгъэу гущыІэ заулэ къыхэзгъэхъожьы сшІоигъу. Бэмэ ашІэ Къэралыгъо Советым – Хасэм идепутатэу сыхадзыным ыпэкІэ народнэ депутатхэм я Мыекъопэ къэлэ Совет идепутатэу сызэрэщытыгьэр. Арышъ, сэ сшъхьэкІэ къэлэ депутатхэм зэпхыныгъэ дэгъу адысиІ, народнэ депутатхэм якъэлэ Совет идепутатхэу Игорь Бородинрэ Нэгъой Муратрэ ІэпыІэгъу къызэрэсфэхъухэрэмкІэ сафэраз. Джащ фэдэу сыфэраз къэлэ Советым итхьаматэў Вадим Николаевыми.

СЭХЪУТЭ Нурбый.

Сурэтыр Іэшьынэ Асльан тырихыгъ.

<u>КЪЫХЭТЫУТЫГЪЭХЭМ КЪАФЭТЭГЪЭЗЭЖЬЫ</u>

М ЭлыльФэгьум и 21-м «Адыгэ макъэм» «Хабзэр оукъомэ, уиш бэрэ чъэщтэп» зыфиІорэ тхыгъэр къидгъэхьэгъагъ. Къуаджэу Мамхыгъэ щыпсэурэ унэгъо заулэм редакцием къатхыгъэ тхьаусыхэ тхыльым тыкъыпкъырыкІызэ, цІыфхэр зыгъэгумэкІырэ Іофыгъохэр апэу зытэуплъэкІухэм, къатхыгъэр зэрэшъыпкъэр къэнэфэгъагъ.

Шъугу къэтэгъэк Іыжыы письмэм итыгъэр: чырбыщыш заводым Іоф езыгъэш Іэрэ Жэмадыкъо Рэмэзанэ чылэ гъунэ шъыпкъэм, ц Іыфхэр зыщыпсэурэ унэхэм апэблагъэу, чырбыщ зыхиш Іык Іын ят Іэ къышырит Іык Іызэ, мэшэшхо фиш Іыгъ, шъофыри зэхаутагъ. Машэр куугъэ, ц Іыфхэмк Іи хьай уанхэмк Іи щынэгъуагъэ. Къэш Іыхьэгъагъэп, уифагъэми, укъимык Іыжышъунэу щытыгъ, ехып Іэ и Іагъэп.

Шэуджэн районым икъоджэ заулэмэ псыр къызэрак Тэогъагъэм, ащ къыздихьыгъэ гумэк Тыгъохэр зэрэдэгъэзыжыыгъэн фэягъэм апае джэуапыр псынк Тэукъатыжышъугъагъэп.

А уахътэм къыкІоцІ машэр егъэсэижьэу, карьерыр ыгъэІорышІэным фэшІ ищыкІэгъэ тхылъхэри егъэхьазырхэу Рэмэзанэ къытиІуагъ. ІофитІум язи ухыгъэ хъугъэп.

Район администрацием ипащэ игуадзэу Мэрэтыкъо Аслъан пшъэрылъ фэсшІи Іофыр зэхифыгъ. Мамхыгъэ чІыпІэ зыгъэІорышІэжьыпІэм ипащэу Тэхъумэ Руслъанрэ район администрацием мылъку зэфыщытыкІэхэмкІэ иотдел ипащэу Ожъ Рамзинрэ ащ игъусэхэу Р. Жэмадыкъор къырагъэблагъи, дэгущыІагъэх.

Гектари 2,08-рэ хъурэ чІыгу Іахьыр ыгьэфедэнэу лицензие къыратыгьэу щытыгьэми, ятІэм икъихын фежьэным ыпэу карьерым ипроект зэраримыгьэшІыгьэм, ищыкІэгьэ ятІэм фэду чІычІэгым чІэльыр зыфэдизыр пэ

шІорыгьэшьэу зэраримыгьэунэфыгьэм, карьерыр зыщигьэпсыщт чІыгур ежь иунаеу зэрэхъугьэр къззыгьэшьыпкъэжьырэ тхыльхэр зэримыгьэхьазырыгьэхэм къахэкІзу Мамхыгьэ чылэ гьунэм карьер къыщызэІуихын зэрэфимытыгьэр Жэмадыкьом гурагьэІуагь.

Мэшэшхо зыщитГыгьэ чГыпГэр цГыфхэр зыщыпсэурэ унэхэм зэрапэгьунэгьум, япсэуальэхэм зэрар зэраригьэшГырэм къахэкГэу карьер ащ дэжым щыпшГыныр зэрэмытэрэзыр, ятГэ къызчГихын фэшъхьаф чГыпГэ къызэрэхигьэщын фаер раГуагьэх.

зэдэгущыГэгъу ужым Жэмадыкъо

Рэмэзанэ зэхитІыхьэгьэ шьофыри машэри ыгьэсэижьынхэу гущыГэ къытыгь. ЯтГэ къызщычГихыщт нэмыкГ чГыпГи, карьерым Гоф ебгьэшГэн хъумэ ищыкГэгьэщт тхыльхэри ыгьэхьазырынхэу къыГуагь.

Районым щыпсэурэ цІыфхэм зэкІэми зафэзгъэзэнэу сыфай: фитыныгъэ арамытыгьэу чІыгур атІэу, ятІэ къызщычІахыщт чІыпІэхэр ежь-ежьырэу аубытыгьэу шъульэгьумэ е шъурихьылІэмэ, охътабэ тешъумыгъашІэу районым ипрокурор, ветеринариемрэ фитосанитариемрэкІэ уплъэкІунхэр шІыгъэнхэмкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Краснодар краимрэ Адыгеимрэ ащыІэм и Адыгэ межрайон отдел икъэралыгьо инспектор шъхьаІэ, Шэуджэн ыкІи Кощхьэблэ районхэм чІыгу ІофхэмкІэ якъэралыгьо инспектор шъхьаІэ, чІыпІэ поселениехэм, район администрацием япащэхэм макъэ яжъугъэІу.

ХЪУАЖЪ Налбый. МО-у «Шэуджэн район» зыфи**І**орэм иадминистрацие ипащ.»

Іофыр ухыгъэу джыри пфэІощтэп. ЦІыфхэр нахь зыгъэгумэкІыщтыгъэр мэшэшхоу яунэ пашъхьэхэм адэжь къыщашІыгъэр ясабыйхэмкІи ябылымхэмкІи зэрэщынагъор ары. Мы уахътэм машинэшхохэм, чІыгур агъэгырзызэ, ятІэ Іуащыжьырэп, ау машэр зэрэщыт.

Жэмадыкъом ар ыгъэсэижьыну зы мазэ фагъэнэфагъ. А пальэм къык оц игущы э ыгъэшъыпкъэжьын у тышэгугъы. Хъурэр тлъэгъун.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

ТЬЭЗЕТЭУ «Адыгэ макъэм» гъэтхапэм и 1-м къыхиутыгъагъ ЛІыхэсэ Аскэр къытхыгъэу «Шъыпкъэр тэжъугъаІо, е «Зыдэхъугъэр амышІэу кІодыгъэхэм» яунагъохэр сыдэущтэу щыІагъэха?» зыфиІорэр. А Іофыгъом ехьылІагъэу мэкъуогъум и 1-м тильэпкъ гъэзет къыхиутыгъагъэми тІо шъыпкъэ седжагъ, джэуапэу ащ къыльыкІощтыми мафэ къэс сылъыплъагъ ыкІи згъэшІэгъуагъэ «ЦІыфэу щыІэр зэфэдэ тыхъужьыгъэна?» сІуи.

ЛІыхэсэ Аскэр зэрэ Адыгееу «тхьауегъэпсэу» етэlо. Гупшысэ куу хэльэу, ухэlэзыхьан умылъэкІынэу къытхыгъ. Джары адыгэмэ «Къин зылъэгъугъэр гъуащэрэп» зыкІаІорэр. Тыгу икъунэу ар къигущыІыкІыгъ.

Еджэхэрэм яепльыкІэ ыльэгъумэ ри-ІолІэн ыльэкІыщтым рыгъунэу Аскэр егъэгумэкІышъ, тхъагъор инасыпэу Тхьэм щегъаІ. Ащ фэдэ цІыфыр Тхьэм шІу ельэгъушъ, ибын-унагъо дэтхъэнэу сэри сыфэльаІо.

Аскэр анахь шІоІофым игугъу сэри къэсшІын. Зыдэхъугъэр амышІэу хэкІодагъэхэм алъэныкъокІэ Аскэр сэри сыфэд. Повесткэр къыфахьи, тятэ чэукІыб зэрэхъугъэм лъыпытэу зыдгъэгъыкІыгъагъ. Цокъэзэк Гадэхэр тщыгъхэу мэзэе мазэм тянэ тыфэмыубытэу дашыхэрэр зэращал эхэрэм тык Іуагъ. Тятэ «ШъукІожь» ыІозэ бэрэ къытэлъэІугъ шъхьаем, тыкъыфыІукІыгъэп. КузэкІэтхэу дэзыщыщтхэр къэсыгъэх. Тятэ «Неущ тыдащыщт, чэщ хъугъэ, шъукІожь» еІо шъхьае, тедэІурэп. Дэзыщыщтхэм ащыщ къыГуегъахьэшъ, къытегъэлъэІушъ, тыгъызэ тыкъэкІожьы. Тиунэ тыкъызихьажькІэ тафэмыІажэу тянэ тытебанэшъ, тэпшъыфэ зи къытфыримыкъоу тэгъы. Джащ къыщегъэжьагъэу а мафэр тыгу имыкІэу, зятэ зиІэмэ тяхъуапсэу тышыІ. Шыфхэм мэфэкІ мафэ хъумэ ягушІуагъу, тэ джыри тэшъыгъо.

Джарэущтэу кІэлэ быным тятэ тхащи зэошхом ащагъ. Бэрэ тежагъ, ащ ычІыпІэ зэряджагъэхэм нахъ тхьамыкІагьо щымыІзу «зыдэхъугъэр амышІзу кІодыгъэхэм» ахэфагъ. Заом «мыщ фэдэ чІыпІэ щыкІодыгъ» зыфаІохэрэм

ЦІыфышьор пытэшь **зэгоутырэ**п

ахэтыгъэми Іофа. Джарэуштэу тэ тяти анахь кІодыкІае хъугъэ щыІэп, ашІазэо мэхъаджэм тІихыгъ. гъэри зыми ымылъэгъугъэу къычІэ-

КІэлиблэу тянэ тыкъыфэнагъ. Анахымжыр илъэс 16-м тІэкІу ехъугъагъ, ащ ыуж сэры къакІоштыгъэр, илъэс 14 сыныбжыйгъ. Анахык Гэр кушъэм хэлъыгъ, мэзи 9-м итыгъ. Тэри кушъэм хэль к алэми зэо илъэсхэм тянэ къинэу къыттырильэгъуагъэр мыухыжь. Тыбгъэшхэн, тыпфэпэн, тебгъэджэн фэягъэ. Колхоз Іофыми зы мафи хэунэ хъущтыгъэп. Тичэщрэ тимафэрэ зэхэкІокІжьыгъэу, тянэ ІофышІэ кІомэ, сабыир зыдихьыщтыгъ, ар сэ сІыгъынэу сыздищэщтыгъ. Нахыжъыр унэм къинагъэхэр ыІыгъынхэу къыгъанэщтыгъ. Чэщ мыхъоу чылэм укъыдэхьажьын уфимытэу унашъо щы Гагъ. Мафэм хьалыгъу килограммныкъо зырызэу, щэджагъом ащ стырыпс тІэкІу игъусэу къытатырэр унэм къэтхыжыын фэягъэ, сыда пІомэ быныр къытажэщтыгъ. Чэмыр тянэ къыщэу хьантхъупс тІэкІу ешІыфэ зэкІэми тежэщтыгъ. Тятэ пае ренэу зыгорэхэр тІохэ зыхъукІэ, тянэ «А нынэ, джыри заор аухыгъэп, зэраухэу шъуяти къэкІожьыщт» ыІозэ тигъэІасэщтыгъ.

Заори аухыгъ, ащ илъэс 66-рэ тешІэжьыгъ, ау тятэ къэкІожьыгъэп. Хэгъуашъхьэм дэкІи къыдэмыхьажьыгъэм фэдэу «зыдэхъугъэр амышІэу кІодыгъэкІэ» зэджагъэхэм ари ахэфагъ. Ахэм

анахь кІодыкІае хъугъэ щыІэп, ашІагъэри зыми ымылъэгъугъэу къычІэкІыгъ. Тятэ къырыкІуагъэр «ШІэжь тхылъым» къитхыжьыгъагъ, а цІэ дэдэмкІэ ащи щеджагъэх.

Тянэ къинэу къыттырилъэгъуагъэм къыхэк Рудоро илъэсым гуузым илык Гыть. Зэрэдгъэгуш Гон амали тимы Рудоро илъэс Тяна и игъо тыфимы фэу тянэ зэрэтхэк Гыты рудогъ. Зэо ужым къыгъэш Гэгъэ илъэс 17-м къык Гоц игугъу пш Гынэу Гэпы Гэгъу хэти къыфэхъугъэп, джа колхоз пенсие сомэ 12-р ары къырапэсыгъагъэр.

Къэнагъэхэм Тхьэм амалэу къытитыгъэмкІэ тыпсэугъ, тылэжьагъ, шъхьадж инасып къызэрихьэу унагъохэри тшІагъэх. Тятэрэ тянэрэ ахэкІыгъэхэм атекІыгъэхэр нэбгыри 123-рэ мэхъух. Зын къылъфыгъэхэм тащышэу сэ зыр ары къэнагъэр. Илъэс 80-м сыкъехъугъ, спэкІэкІыгъэри макІэп. Сятэ ыкІи ащ фэдэ кІодыкІэ зиІэ хъугъэ нэбгырэ миллион пчъагъэмэ къарык Іуагъэр зэхэтфын зэрэтымыльэк Іырэм тистыгь. КъикІын щымыІэми, ахэм татегущы-Іэмэ нахыбэ тыфэмыеу, тыгу жьы дэдгъэкІ у къэтхьыгъ. Тикъоджэшхоу Пэнэжьыкъуае заом къимыкІыжьыгъэхэм апае мыжьосынэу щагьэуцугьэм сыІухьэщтыгъ, сятэ имызакъоу, угу зыфэгъун закІ ащ тетхагъэхэр. Ащи нэпсыбэ щезгъэхыгъ.

ЛІыхэсэ Аскэр ятэ пае къинэу зыхэтыгъэр къызетхым, сыгу лъэшэу егъугъ. Сэ сятэ мыхъуми ыцІэ кІодыгъэп, къоджэ саугъэтыр зыфагъэуцугъэхэм ащыщ.

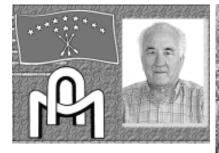
Хэта тыгу щышІагъэр зилажьэр? Фашист мэхьаджэхэу тикъэралыгъошхо къытебанэхи, къиныгъо чІыпІэ тицІыфхэр изыдзагъэхэр арых лэжьэшхо зытефагъэхэр. Зэо мэхъаджэм къыхэкІыжьыгъэ тІэкІумэ ялъфыгъэхэр ягъусэхэу тикъэрал зэтырагъэуцожьыгъ. Псаоу тыкъызэрэнагъэм щэхъурэ тхъагъо тэ зи тлъэгъугъэп. Тихабзэ ипэщагъэхэу тапэ итыгъэхэм бэкІэ тащыгугъыгъ, ау мэфэкІ мафэ хъумэ заом хэкІодагъэхэмрэ ахэм къакІэныгъэхэмрэ ягугъу зэ--етоІмеатеф еІмфаахашеф меалыІшар ныгъэ зи яІагъэп. Тызыхэт лъэхъаным заом иветеранхэм афашІэрэр макІэп, ары шъхьае, ахэр тыухыгъэх, тикъуаджэхэм ахэтых зы ветерани зыдэмы-

Сэ сызкІыгъугъэ ЯхъулІэ Сэфэр зы щэ темыфэу илъэсиблэ къэти, наградэ пчъагъэ иІэу къыгъэзэжьыгъагъ. Ащ пенсие тІэкІоу къыратырэм зи къыхэмыхъоу илъэс пчъагъэрэ зэпытчыгъ. Сыд тшІэщтыгъ, заом псаоу къыхэкІыжьыгъэти, ащи тезэгъыгъ. Илъэс 84-рэ ыгъэшІагъэу 2001-рэ илъэсым идунай ыхъожьыгъ. Ащыгъум сэ къысатыщтыгъэр колхоз пенсиер арыгъэ. Унагъор зытекІыгъэр зытэухым, зэхэтхыгъэ ветераным ипенсие ишъхьэгъусэ къыратызэ ашІынэу. Ащ изэхэфын ыуж тызехьэм, «ащ фэдэ Іоф щыІэжьэп» къытаІуи, тытІысыжьыгъ. ЛІыхэсэ Аскэр итхыгъэу «Адыгэ макъэм» къихьагъэм упчІэу къыщигъэуцухэрэм ащыщ «Заом щыфэхыгъэхэу щымы Гэжьхэм яшъхьэгъусэмэ къафашІэн фаер хэта къызыфашІагъэр?» зыфиІорэр.

Пыхэсэ Аскэр итхыгъэу лъэпкъ гъэзетым къыщыхиутыгъэм лъэшэу тигъэрэзагъ. Бэдэд зыдэхъугъэхэр джы къызнэсыгъэми амышГэу Хэгъэгу зэошхом зыпсэ щызытыгъэхэр. Ахэми ябынхэми къэралыгъом зи къызэраримыпэсыгъэр тэркГэ лъэшэу гукъау.

ЯХЪУЛІЭ Къутас.

Пэнэжьыкъуай.

TEBHKIBY, HIBHETTB OBMEXTO ЛЭЖЬЫГЬЭР ІУТХЫЖЫ:

ліэхъусэжъ Хьаджэрэтбый, «Адыгэ макъэм» ижурналист.

Республикэм бэдзэогъум и 11-м ехъул Гэу бжыхьасэхэм япроцент пчъагъэу щыІуахыжьыгъэр: хьэр — 93-рэ, коцыр — 8, рапсыр — 59-рэ

Кощхьэблэ районым Іоныгъом зыщеушъомбгъу

тар 1543-м центнер 13,6-рэ нахь гектар телъытэу мыгъэ къащамыхьыжьыныр.

ТыщыІагъ бэмышІ у а районым. ТыІукІагъ районым мэкъумэщымкІэ игъэІорышІапІэ ипащэу Штымэ СултІан. Ащ кІэкІэу тащигъэгъозагъ районым Іоны-

гьор зэрэщызэхэщагъэм, якъоджэ псэупІи 9 хьэмрэ рапсымрэ яІухыжьын зэра-

Бжыхьэ коцэу ыкІи хьэу къэдгъэкІыгъэр пстэумкІи гектар мин 18-м хьазырэу лъыкІахьэ, ар гъэрекІо ащ фэдэ лэжьыгъэу Іутхыжьыгъэм гектар шъэ зытІу ны-Іэп зэрэнахыбэр, — elo СултІан. —

Хьэ гектар 2462-у Іутхыжьын фэягъэм иаужырэ гектархэр тэугьоижьых. Ильэс къэс зэрэхъу хабзэу, Фэдз къоджэ псэупІэм къушъхьэ лъэпэ чІыпІэхэр къызэригъэгъунэхэрэм къыхэкІэу, Іоныгъор нахь кІасэу щырагъажьэшъ, ащ къыщагъэкІыгъэ хьэ гектари 145-мрэ рапс гектар 80-мрэ яугъоижьын фе-

Ащ пыдзагъэу районым мэкъу-мэщымкІэ игъэІорышІапІэ ипащэ тащегъэгъуазэ къоджэ псэупІэхэм ащыщхэу хьэмрэ рапсымрэ анахьыбэу къызыщагъэкІыгъэхэм, хьэм иІухыжьын зыщаухыгъэхэм. Зихьэ хьасэхэр апэ Іузыхыжьыгъэхэу зыцІэ къыриІохэрэр Игнатьевскэ, Блэщэпсынэ, Кощхьэблэ, Еджэркьое къоджэ псэупІэхэр арых. Анахьыбэу хьэр зыщыІуахыжьыгъэр Натырбые къоджэ псэупІэр ары — гектар 640-рэ, зы гектарым центнер 29-рэ къырахыгъ. Гектарым къытыгъэмкІэ апэ ишъыгъ Блэщэпсынэ къоджэ псэупІэр, ащ щаугъоижьыгъэ хьэ гектари 118-м гектар телъытэу

центнер 35-рэ къытыгъ. Ащ дакІоу рапсым нахь гумэкІыгъуабэ къызэрафихьыгъэр Штымэ СултІан къыхегъэщы. Гектар 2761-м рапсыр къащагъэкІыгъ, ащ щыщэу гектар 1142-р зиер Майскэ къоджэ псэупІэр ары. КІымэфэ чъыІэмрэ гъэтхэ оялэмрэ рапсым къырахын альэкІыштыгьэм къыщагъэкІагъэр макІэп. Гектар миным ехьоу аугьоижьыгьэм гурытымкІэ гектар тельытэу къырахыгъэр центнер 15-м къызэгъэхъагъэ зыщашІыгъэ закъор Дмитриевскэ къоджэ псэупІэр ары. Ащ щы Іуахыжы пть эрапс гектари 152-м изы гектар центнер 33-рэ къытыгъ.

— Лэжьыгъэр зэрэІуахы-

жьыщт техникэмрэ ащ Іоф зэрэрагъэшІэщт гъэстыныпхъэмрэкІэ шъуиІофхэм сыда язытет?

теупчІы тигущыІэгъу.

Комбайнэу тиІэр макІэп, - eIo СултIан. — Ахэтых ахэм лэжьыгъэр арыІупхыжьыным лъэшэу тегъэпсыхьэгъэхэ комбайнэ дэгъухэу ІэкІыб хэгъэгу зэфэшъхьафхэм къащашІыгъэхэри, заводэу «Россельмашым» аужырэ илъэсхэм къыдигъэкІы-хэрэ комбайнэхэри. Ау макІэп джыри илъэсипшІ заулэхэм тигубгъохэм Іоф зэращашІэгъэ комбайнэхэу «Нива» зыфиІорэм фэдэхэу тифермерхэм агъэфедэхэрэр, тимеханизаторхэм зэраІоу, ахэм саугъэт афэбгъэуцуныр къалэжьыгъ. Районым ифермерхэм щытхъугъэкІэ афэлъэгъугъэн фаер зэдэІэпыІэжьныгъэр азыфагу дэгъоу зэрилъыр ары. Комбайнэ зиІэм илэжьыгъэ зиугъоижьыкІэ е нахь кІасэу Іоныгъом фежьэн зыхъукІэ, игъунэгъу е иныбджэгъу ІэпыІэгъу фэхъуныр тирайон хабзэ зыщыхъугъэр бэшІагъэ.

ЯтІонэрэ упчІэу техникэм Іоф зэрэрагъэшІэщт гъэстыныпхъэм фэгъэхыгъэмкІэ къэсІон слъэкІыщтыр зы: аужырэ илъэс заулэхэм гъэстыныпхъэ имыкъум къыхэкІэу Іоныгъом хэлэжьэрэ комбайни автомашини Іоф амышІэу щытхэу зыкІи хъугъэп. Лэжьыгъэхэм яІухыжьыгъо уахътэ къэмысызэ фэгъэкІотэныгъэ зыхэлъ гъэстыныпхъэу ящыкІэгъэщтым фэдиз районым щагъэхьазырышь, етІанэ агъэфедэн фэе пчъагъэм елъытыгъэу аты-

ЛэжьыгъакІэм уасэу иІэм егъэразэха ар къэзыгъэкІыхэрэр?

- Льэшэу егъэразэхэу къэс-Іон слъэкІыщтэп. Непэ хьэ килограммым уасэу иІэр соми 4,5-м шІокІырэп. Шъыпкъэ, рапсым пае осэ дэгъу къаты — зы килограммыр сомэ 14 — 16-кІэ ащэфы. Уасэу зэкІэ зыгъэрэзэщтхэр хьэ ыкІи коц килограммым ыуасэ соми 6-м къыщымыкІэмэ ары.

– Джы кІэкІэу укъытегущы-Іагъэмэ дэгъугъэ лэжьыгъэ шъхьа-Іэу коцым иІухыжьын шъузэрэ-

– Коцыр гектар мин 15,5-м ехьум ащы Тутхыжьыщт. ТичІыгулэжьхэр а мэхьанэшхо зиІэ ІофшІэным фэхьазырых. Іоныгъо шъхьаІэм тыфежьагъ, тирайон ащ мафэ къэс нахь зыщеушъомбгъу.

P.S. ТелефонкІэ макъэ къызэрэтагъэІугъэмкІэ, тыгъуасэ ехъулІ у районым коц гектар мин фэдиз хьазыр щыІуахыжьыгъ.

Сурэтым итыр: Штымэ Сул-

лІэу щыІуахыжьыгъэ хьэ гектар рехъу шагъо щы оп. Мыщко 2102-м центнер 30,1-рэ, рапс гек-Хьэми рапсыми къатырэр

ТизэдэгущыІэгъу зытыухыкІэ, районым мэкъу-мэщымкІэ игъэ-ІорышІапІэ ипащэу Штымэ Сул- хэгъолъхьагъэу теплъэшІу иІэп. тІан имашинэ «НивэмкІэ» тырекъоджэ псэупІэу лэжьыгъэ зэфэшъхьафхэр анахьыбэу зыщы-Іуахыжьыщтхэм ащыщым хьэм иаужырэ гектархэр щаугъоижьэу иІэ чІыпІэм тызынэсым, комбайнэу «Нивэм» фэдитІу хьэ хьасэм къыщекІокІыщтыгъ. Гектар 60 хъурэ хьэ хьасэр къызщагъэкІыгъэр бгъу пстэумкІи

метино ехтеат, меТиаги ефемиаГХ

псыхьохэр къызэриугъэхэм рес-

публикэмкІэ анахь зэрар зэрахы-

гъэхэм ащыщ Кощхьэблэ рай-

оныр. Джары къызыхэкІыгъэр

тапэрэ илъэсхэм лэжьыгъэ зэфэ-

шъхьафхэр зыщагъэбэгъощты-

гъэхэ районым тыгъуасэ ехъу-

къэгъэкІыхьагъ. Уцыжъ дэхэкІае зыхэт хьасэу Іуахыжьырэр зэ-

Мыщ тыщыІокІэ къоджэ псэщажьэшъ, Іоныгъор зыщыкІорэ упІэм ипащэ мэкъу-мэщымкІэ нымкІз зэрэмыдэгъугъэр ары. пІолІэщтыр? чІыпІэ заулэмэ тащэІэ. Майскэ игуадзэу Батырбый Рэщыдэ. Ащ Тифермерхэм рапсым рагьэубыкъытфеГуатэ якъоджэ псэупГэ Іоныгъор зэрэщыкІорэр.

ЧІыгу жъокІупІэ гектар 3700-рэ тиІ, — къырегъажьэ Рэшылэ. — Бжыхьэ коныр гектар 1733-рэ мэхъу. Хьэр зыщытшІагъэр бэп — гектари 184-рэ ны-Іэп. Ащ иаужырэ гектархэр мыщ щыІуахыжьых. Хьэм гурытымкІэ зы гектарым къитхыгъэр центнер

тыгъэмэ, центнер 15 фэдизкІэ нахь макІ. Ар зизэраркІэ хъугъэр чІыопсым изытет чІыгулэжьытыгъэр бэ — пстэумкІи гектар 1142-рэ. Ащ иІухыжьын мэфэ заулэ хъугъэ тызыфежьагъэр, мэкІэ дэд джырэкІэ гектар телъытэу къэтхьыжьырэр — центнери 10-м ехъу шІагъоп. КІымэфэ эпарит едмеско ехтест едме Інст хьасэхэм зэрарышхо арахыгъ.

- Лэжьыгъэр игъом Іушъухыжьыным пае техникэу шъуищыкІагъэм фэдиз шъуиІа?

- Тифермерхэм техникэу аІэкІэлъыр икъущт Іоныгъор дэгьоу зэхэщэгьэным фэшI, — eIo Рэщыдэ. — Нахьыбэу агъэфедэрэр джа комбайнэжъхэу «Нивэм» фэдэх, илъэс къэс ахэр тимеханизаторхэм Іоныгъом дэгъоу фагъэхьазырых. ЯщыкІагъэ зыхъукІэ, фэшъхьаф чІыпІэхэм комбайнэхэр къафитщыхэу мэхъу. Ау ахэм зы гектарэу Іуахы-

30 ныІэп, ар гъэрекІорэм ельы- жьырэм пэпчъ аІахырэр сомэ мини 2-м къыщык Гэрэп, ар

- Коцым изытет сыда къе-

— Бжыхьэ коцэу ти Гэр гектар 1733-рэ мэхъу. Хьасэхэм янахьыбэхэм язытет уигъэрэзэнэу щыт. Тыгъуасэ коц хьасэхэм ащыщ чІыпІэ заулэ ядгъэуплъэкІугъэти, шынагъэу кІэлъыр шапхъэу щыІэм джыри къехъоу, мэфэ ошІухэр къызэльыкІохэмэ, охътабэ темышІзу коцым иІухыжьын тыфежьэ хъунэу къа-

— Хьэ хьасэу мы Іуахыжьы-

Фермерэу Шушэкъо Эдуард ихьэ хьас, гектар 60 мэхъу. Уаехэм зэхагъэгъолъхьагъ, уцыжъхэр бэу хэтых. Къырахырэр бэп, зы гектарым къытырэр центнер 30-м нахь мак І. Эдуард анахь чІыгубэ зыфэгъэзэгъэ тифермерхэм ащыщ. Мыгъэ хьэ гектари 110-рэ, рапс гектар э, коц гектар 451-рэ къы гъэкІыгъ. Хьэмрэ рапсымрэ Іуехыжьых, коцым иугъоижьыни шІэхэу фежьэщт.

Сурэтхэм арытхэр: комбайнерэу Владимир Шеффер (сэмэгумкІэ щыт), **ащ иІэпыІэгъоу** Николай Милитиныр; комбайнэм хьэу къы Гожьыгъэр машинэм къыретакъо.

Щагу гьогухэр агьэцэкІэжьых

Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» зыфигъэуцужьыгъэ гухэлъхэм ащыщ УФ-м исубъектхэм якъэлэ шъхьа адэтхэм фэтэрыбэу зэхэт унэхэу адэтхэм я ухьап эхэмрэ ящагу гъогухэмрэ зэтегъэпсыхьажьыгъэнхэр. 2011-рэ илъэсым ащ фэдэ гъэцэк эхын Гофш энхэу Мыекъуапэ щырагъэжьагъэхэм федеральнэ ык и муниципальнэ бюджетхэм къарык ыгъэ сомэ миллион 84-рэ мини 147-м ехъу ап урагъэхьащт.

Муниципальнэ учреждениеу «Благоустройство» зыфиІорэм ипащэ игуадзэу Сергей Еременкэм къызэрэтиІуагъэмкІэ, партием ипрограммэ къыдыхэлъыта-

гъэу илъэсэу тызхэтым Мыекъуапэ дэт унэ зэхэт 200-м къехъумэ ящагу гъогухэмрэ яунэ ІухьапІэхэмрэ афагъэцэкІэжьыщтых, ащ пае ІофшІэнхэр зэшІозыхыщт организациехэр зэнэкъокъу шІыкІэм тетэу къыхахыгъэх.

Сергей Еременкэм къызэрэ-

тфиІотагъэмкІэ, бэу зэхэт унэхэу Мыекъуапэ дэтхэм ящагу гьогухэм ягъэцэкІэжьын фемыжьэхэзэ, ЖЭУ-м, ТСЖ-м япащэхэм, унэмэ ачІэс цІыфхэм Іофышхо адашІагъ, яшІоигъоныгъэхэр къыдалъытагъэх, гъэцэкІэжьынхэр анахь зищыкІэгъэ щагу гъогухэр зэхащэгъэгъэ комиссием къыхихыгъэх.

Мы мафэхэм псэолъэшІ организациехэу ООО-у «Вектра» зыфи Горэм, МДРСУ-м ц Гыф ыкІи техникэ кІуачІэу яІэхэр къызыфагъэфедэхэзэ зэзэгъыныгъэу зэдашІыгъэр агъэцэкІэжьы. Аужырэ мафэхэм бэк Гаерэ къещхэу къызэрэхэкІыгъэм ыпкъ къикІ у гъогухэм ягъэтэрэзыжын жъажъэ зыщыхъугъэ чІыпІэхэр зэрэщы Зэрэ къэлэдэсхэм къа Гоу зэхэпхыщт. Арэу щытми, зэзэгъыныгъэу зэдашІыгъэм ыгъэнэфэрэ пІалъэм ехъулІэу псэольэшІ организациехэм мылъкур аІэ къырагъэхьащтэу заказ язытыгъэхэр мэгугъэх.

ЕЛБЭШЭ Руслъан.

<u>ПОЛИТИКЭШХОР</u>

Урысые дипломатием

къытекІох

МэзиплІ хъугъэ араб хэгъэгоу Ливием НАТО-м идзэхэр зытебэнагъэхэр, ащ идзэхэр, иІэшэ гъэтІылъыпІэхэр, ипсэупІэхэр авиацием зызэхикъутэхэрэр. Ныбжьи демократие зэрымылъыгъэ США-м (сэ сиеплъыкІ) ІэкІыб къэрал шъхьафитым демократие щигъэуцущтэу зыкъигъэлъагъозэ, ежь идзэхэм ямызакъоу, икъотэгъу къэралхэр ыгъэзэонхэ елъэкІы. Дунэешхом ичІыпІэ зэфэшъхьафхэм а техэкІо къэралым заоу къыщиІэтыхэрэм мылькумрэ политикэмрэ льэпсэ шъхьа і ээрафэхъухэрэр бэш іагъэ цІыфхэм къазыгурыІуагъэр. ЫпэкІэ аушъэфыщтыгъэмэ, джы генералхэмрэ полковникхэмрэ шъхьэихыгъэу къаІо агъэдэІон амылъэкІырэ Ливие лІышъхьэу Муаммар Каддафи укІыгъэныр гухэлъ шъхьа зэря Іэр. Джащ тетэу е ащ ехьщырэу къатхы гупчэ гъэзетхэм ащыщхэм.

КъызэралъытагъэмкІэ, Ливием ришІылІэгъэ заор США-м мафэ къэс доллар миллиони 10-у къыфекІу. МылъкумкІэ чІэнэгъэшхо ашІы нахь мышІэми, къызэкІэкІонхэ гухэлъ яІэп Афганистан зызэрэщауцІэпІыжьыгъэм джыри хахъо фашІынэу фаехэпышъ. Телевидением къызэритыгъэмкІэ. Англием илзэхэр къихьащт илъэсым ащ къырищыжьыщтхэу Премьер-министрэм къыІуагъ. Нэмык къэрал горэм иаужырэ дзэкІолІ куп бэдзэогъум и 6-м къырищыжьыгъ. ЗэкІэри США-м идзэхэм къалъэхэнэжьы. Ащ нафэ къешІы альянсми зыкІыныгъэшхо зэрэхэмыльыр, ВьетнамкІэ къяхъулІэгъэ шъыпкъэм джыри зэ зэрэрихьылІагъэхэр, заом иурокхэр десэ зафэхъущтхэр тшІэрэп нахь.

Аналитикхэм зэралъытэрэмк**І**э

Телевидением еплъырэ пстэуми бэшІагъэу анаІэ тырадзагъэкІэ енэгуягъо ТВЦ-мкІэ къагъэльэгъорэ телекъэтынэу «Постскриптум» зыфиІорэм. Ащ зещакІоу иІ МГИМО-м ипрофессорэу Алексей Пушковыр.

Ренэу ыкІи сигуапэу а къэтыным сеплъышъ, зещакІом иІокІэ-шІыкІэхэм, игулъытэхэм, иеплъыкІэхэм сигупшысэкІэ адесымыгъаштэу къыхэкІырэп. Политикэм ылъэныкъокІэ ащ щыІэныгъэ гъогу гъэшІэгъон къызэрикІугъэр къизыІотыкІырэ телекъэтын гори слъэгъугъэшъ, а лІым нэшІукІэ сызэреплъырэм ащи хъахъо фишІыгъагъ. Ливием рашІылІэгъэ заом еплъыкІэу фыриГэхэм яхылГэгъэ тхыгъэу гъэзетэу «АиФ»-м ащ къыригъэхьагъэм седжагъ. Ащ зэритхырэмкІэ, заом икІэгъэблакІохэм Муаммар Каддафи зиакъыл зимыежь цІыф жъалымэу къагъэлъагъо нахь мышІэми, ащ фэдэ еплъыкІэм ежь дыригъаштэрэп. Сыда пІомэ 2009-рэ илъэ сым итыгъэгъазэ Ливием и ЛІышъхьэ ІукІи сыхьатырэ ныкъорэ дэгущыІагъэшъ, игупшысакІэкІэ, политикэ еплъыкІэхэу зыдиІыгъхэмкІэ США-м илІыкІохэм а лІым къыщальэн агу хэль

«джанэм» фэдэ епэсыгъэу ылъытэрэп.

Ливием заоу рашІылІагъэм демократиер къзухъумэгъэныр льапсэ зэрэфэмыхъурэр политик пстэуми ашІэ. Ау джащ фэдэу фагьэгъун амылъэкІыщт губжи фыряІ. Ахэм акІыІу мэхъужьых политикэ ыкІи мылъку телъхапІэхэр. Ядернэ программэм фемыжьэщтэу къызеІом, Европэм икъэралхэм якъэлэ шъхьаІэхэм ягуапэу ар арагъэблагъэщтыгъ, джащ фэдэу США-м Ливиер

террористическэ къэралхэм ахитхыкІыжьыгъ. Арэу щытми, ар пыеу щтыгъэм фэдэу къэнэжьыгъагъ. Ливием ичІыдагъэ зыІэ илъыгъэ британцэхэм ихэгъэгу зэрэрифыгъэхэр зыщагъэгъупшагъэп. Европэм ІэкІэхьэрэ чІыдагъэм ипроцент 30 Ливием афетІупщы. Барак Обамэ теубытэохшетлин

зыхэмыль лІышъхьэу аІозэ икъэрал зэрэщагьэмысэрэр ащигьэгьупшэн фаеу шІонэгьагь. Уасэу фашІырэр къызэреохыгьэм ыпкъ къикІэу, текІоныгьэ горэ къымыгьэльагьомэ президент хэдзынхэр къыдимыхышъунхэм Николя Саркози тещыныхьэщтыгь. А зэпстэур къафэмыІо-

рэ телъхьапІэх.
КІэкІэу къэпІон
хъумэ, бэшІагъэ
Муаммар Каддафи зецэлашхэщтыгъэхэр ыкІи
Іуащынэу зыфэягъэхэр. Ливием щыпсэухэрэм ящыІакІэ

изытет, демократиер ащ щыгъэпытэгъэным ахэр зыкІи ыгъэгумэкІыщтыгъэхэп. Политикэм уасэ фэзышІын зылъэкІырэ пстэуми Іофыр ащ зэрэтетыр бэшІагъэ къазыгурыІуагъэр.

Хэта агъэпцІагъэр, агъэпльэхъугъэр?

Аналитикхэм ащыщхэм зэралъытэрэмкІэ, урысые дипломатием джыри зэ чІэнагъэ ышІыгъ, джыри зэ къытекІуагъэх. ГухэкІ нахь мышІэми, Ирак зэрэзыІэкІагъэкІыгъэм, Югославиер зэхакъутэ зэхъум зызэраушъэфыгъэм, ныбджэгъушІоу тиІэгъэ къэралхэм акІыбхэр къытфагъазэхэ зэхъум политикэ чІэнагъэу Урысыем ышІыгъэр десэ афэхъугъэп. Иран ехьылІэгъэ санкциехэу къырахьыжьагъэхэм Урысыем задырегъаштэм, исамолетхэр Афганистан ибыбэнхэ алъэк Гынэу ошъогу гъогу США-м зыратым, шІуагъэ горэхэр къыкІэкІожьынхэм Урысыем ипащэхэр щыгугъыщтыгъэх. Ныбджэгъуныгъэ хэлъэу апэгъокІхэмэ США-м Европэм щигъэуцурэ ПРО-р Урысыем къыфэмыгъэзэгъэщтэу агъэпсыным щыгугъыщтыгъэх шъхьаем, а гугъапІэри къэшъыпкъэжьыгъэп. КъаГущхыпцІэхэзэ атамэ къытеохэ зыхъукІэ, ныбджэгъушІу къафэхъугъэхэу къызыщагъэхъущтыгъ. Ау США-м ипащэхэм «ныбджэгъуныгъ» зыфэпІо--еІшымадес достыжуе дыны даныш аналым даныш аналым рэр бэшІагъэ нафэ къызыхъу-

Бэр. Францием исамолетхэр Ли-

вием зэрэтебэнагъэхэр СМИ-хэм к. чаты ыэм лыннытэу УФ-м и прем ер линистрэу Владимир путинь и ъыІогъагъ а зекІуакІэм техэкІо нэшанэ зэрэхэльыр. Ау УФ-м и Конституцие зэригъэнафэрэм тетэу ІэкІыб хэгъэгу Іофхэр Президентым ипшъэрылъхэм ащыщти, а еплъыкІэр хэукъоныгъэу зэрилъытэрэр Дмитрий Медведевми ыушъэфыгъагъэп. Джы зэфэхьысыжьхэр пшІынхэ хъумэ, ухэмыукъоу къэпІон плъэкІыщт ти Президент къызэрэтекІуагъэхэр. ЗанкІзу къафэмыІорэми, а еплъыкІэр гупчэ гъэзетхэм къатхыхэрэм сатыр плъыжькІэ зэращыпхыращырэм гу лъыптэн плъэкІышт.

Сыда къехъулІэщтыр Каддафи?

Гупчэ гъэзетхэм зэратхырэмкІэ, Ливием и ЛІышъхьэ зитыным фэхьазыр псаоу къагъэнэжьынэу гарантиехэр зыратыхэкІэ. Ащ фэдэ зекІуакІэм Франциеми дырегъаштэ фэд, ау идзэхэр зэхигъэкІыжьынхэ, оппозицием щыІэхэм аришІылІэгъэ заор къыгъэуцун фаеу фалъэгъу. Урысые дипломатием хэтхэм ащыщхэми а къэбарым шъыпкъагъэ хэлъ фэдэу къаІо. Шъыпкъэ, Каддафи икъотэгъухэри къызэкІэмыкІощтхэу, якъэралыгьо ЛІышъхьэ ІэнатІэр ыгъэтІылъыгъэми, ІашэкІэ къаухъумэштэу къа Го. А зэпстэум емыльытыгъэу, Каддафи иІэнатІэ къыгъэтІыльыжьыщтэу зэраІорэм политикэ хъоршэрыгъи хэлъын ылъэкІыщт. Сыдэу щытми, джэнч одзыкІэ а Іофым шъыпкъапІэу иІэр къэпшІэн плъэкІыщтэп. Къэнэжьырэр къэхъущтхэм тяжэныр ары.

Урысыем бэмэ Каддафи щыдырагъашта?

А упчІэм джэуап къептыжьыным фэшІ къэбарзехьэ амалхэм къатыхэрэм ренэу уалъыплъэн фае. Арэу щытми, Муаммар Каддафи дегъэштэгъэным ехьылІэгъэ Іофтхьабзэхэр зезыхьэхэрэр щымыГэхэу пфэГощтэп. Джырэблагъэ партиеу «Патриотхэр» зыфиГорэм икъутамэу тиреспубликэ щыГэм джащ фэдэ Гофтхьабзэ зэхищэгъагъ. Ащ хэлэжьагъэхэм унашъоу ашГыгъэр зифэшъошэ лъэныкъохэм афагъэхьыгъ.

СЭХЪУТЭ Нурбый.

(КъызыкІэлъыкІорэр бэдзэогъум и 7-м къыдэкІыгъэ номерым ит).

Сизакъоу сыкъызынагъэм бащэ темышІэзэ, чылэмкІэ чыжьэу кумакъэ къи-ІукІ у стхьакІум у къыридзагъ. ТІ экІурэ сызыкІэдэІукІым, зипсынэ щагум къыдэдзыгъэу чылэгъунэм Іус Бэрысхэм адэжь псы къизыщырэ Сурэ къыгъэзэжьыгъэу къэкІожьэу ары къызэрэсщыхъугъэр. Сыда пІомэ джы сэ къызэрэзгурыІорэмкІэ, пцІэуныр хэтэу ащ фэдиз цІыргъ-сыргъ -еаглы ныТууГыпы мехажедешиг охшеажем кІыщтыр, жъэжъэ дэдэу зекІорэ цужъхэр зыкІэшІэгъэ кур ары ныІэп. Шыхэм лъэхъу-лъэушъэу зэращэрэ кум ымакъэ нахь псынкІ, цэлышъхьэр зэригъэшхэу, гушъхьэми къырыкІоу къыпщыхъурэп. Арышъ, чыжьэу къыщытэджыгъэу нахы къылъыкІотэрэ сэпэ кореным фэшъхьаф джырэкІэ сымылъэгъугоми, ащ зыкъезыгъэІэтырэр зыфэдэмкІэ джэнджэш гори сиІэп.

Ар зэрэцукумкІэ сыхэмыукъуагъэуи къычІэкІыгъ. Ау зицІыргъ макъэкІэ джы сшъхьэкуцІ къэзыугъонэу къысщыхъузэ къэблэгъагъэм исыгъэр Къоджашъхьэм щыщ лІы мыльэгэ нэгупль хьурэе зэхэушъагъэу, Хьаджмэт зыцІэу, ау «пэшъуамбгъор» пагъэхъожьызэ зэрэчылэу заджэрэр ары. Гъэмэфэ пчэдыжьырэ тиунэ нэтІэ тыгъэнапэ сыкІэрысэу, ар тадэжькІэ блэкІ у бэрэ сэльэгъушъ, ишэн сшІэ сыхъужьыгъэу къысщэхъу. Сыда зыпІокІэ зэмкІэ ащ цужъхэр ригъэлъэкІонхэ шІоигъоу, атхыцІэ стхъагъэхэм чыкІэ атеухьаным нэмык Іоф имы Ізу зыблырегъзхы. ЕтІани къыхэкІы мыхъыжъэу цухэм альакъохэр зэблагъэуцукІых нахь мышІэми, ежьыр рэхьатэу ыкІи ынэгу зэхэхыгъэу зыщыблэкІи. Джащыгъум сэри сыкъельэгъу ыкІи нэгушІоу къыхэтэджыкІышъ, Іэ къысфешІы. Ар сэ сигопэ къодыеп, сыкъызщэльэтышъ, сыкуозэ есэІо: «Къеблагъ, татэ Хьаджмэт!» СшІэрэп сигущыІэ зэхехыми, блэкІыгъахэу ыплІэ-Іу сиплъыхьаным нэмыкІ къысфэмынэжьыгъэу чылэ гъунэ шъофымкІэ ыгъэзэгъахэу ыпэкІэ регъэхъушъ. Ау сэ «сикъеблагъэ» ащ ыгу джыри нахь къезгъэІэты сшІоигъошъ, зэхимыхыгъэныр сшІотэрэзэп...

Хьаджмэт мызэгъогуми ыгу шІугъэн фае, чыжьэкІаеу зэрэщыІэзэ синэплъэгъу къыубытыгъ зэрэнэгушІор. Ымакъэ гуао гори хэмылъэу, цуочыр ымыІыгъэу, рэхьатэу «цобыр» къыкІиІотыкІыжьыщтыгъ, цужъхэм ар къырадзэу, якІо хагъахъоу пфэмыІощтыгъэми. Сыздэщысым къэси блэкІы зэхъум, ышъхьагъ ит тыгъэ фыжьыбзэу зэхэжъыкІырэм ифэбэ лыгъулыст зыщиухъумэнэу, хьаорээ шляп гъожьышхом ижьау зэрэщытэу зычІигъэбыльыхьэ шІогьоу нахь зызэхиутІы-Іуагъэу къысщыхъугъ. Ащ пае сэ сышІомыІофынэу ары къызэрэсщыхъугъэр. Ау «тр-р-р-рр» ыІозэ, цужъхэр къыгъэуцухи, зыкъысфигъэзагъ ыкІи Іальмэкъэу сызыкІэрысхэм къяплъызэ къысэуп-

— О лІы цІыкІур сыда мыщ нэс укъэзыхьыгъэр?

— Синанэ кІэпхэгъох сыкъыдэкІуагъэба! — сыкъызщыльэти, сызфэрэзэжьэу джэуап естыжьыгъ.

— Шъузхэр къэогъэгъунэх ара? Ащыгъум укlэлэ чан дэдэба! — чыр къышти, макlэу цу тхыцlэмэ заулэрэ атеуlуагъ. Ау ахэр зежьэжьыгъэхэр «цоб!» зареlом

АпэрэмкІэ згъэшІэгъуагъэ Хьаджмэт ицуоч къырамыдзэу, жабзэкІэ ариІуагъэр цужъмэ нахь зэраштагъэр. Сыда пІомэ ШхъонтІэцІыкІур зэрэІушыр Озер зысигъэшІагъэм, сэ сызэрэцІыкІузи ащ седэхашІэ зыхъукІэ сызэхишІыкІын зэрилъэкІырэр къызызгурыІуагъэм къыщегъэжьагъэу шыхэр ары тицІыфыбзэ икъоу зэхэзышІыкІэу сэ слъытэщтыгъэр. Шъыпкъэ, ситатэ цу къэрэ ныбжык Іэхэр къызыратхэм, псынкІзу сыгу афэщагъэ хъугъэти, синани ситати зыкъясымыгъэлъэгъоу садэгущыІэзэ, сІэкІэ уц цІынэр язгъэшхынэу сыпылъ. Ар зэрягуапэр къысагъашІэ ашІоигъоу ашъхьэхэр къызысфащэйкІэ, сигъатхъэу анатІэхэм Іэ ащэсэфэ. Нэужым къызгурыІон сымылъэкІэу бэрэ сегупшысэу къыхэкІы Сурэ цужъ тхьамыкІэхэм гукІэгъу гори афыримыІэу, чы гъум мытІыркІэ утын гъушъэ ышІыхэзэ, мэфэ реным къызэрэрифэк ыхэрэм. АщкІэ шъузхэм зэдаумысэу зырагъажькІэ, сэри сигуапэу сыгукІэ адезгъаштэщтыгъ нахь мышІэми, цухэр шыхэм апэпшІынхэр сшІотэрэзыгъэп ыкІи чы пІэкІэмылъэу зэрэпфэмыгъэІорышІэшъущтхэми сицыхьэ телъ. Ау уашъхьамысыхэу зэхэуукІэхэээ зепфэнхэр сшІопсэкІод.

Ар зэрэгунахьэр зыкІи сшыгъупшэу къыхэкІырэп, ситатэ къыратыгъэ цукумкІэ Амзанэрэ сэрырэ зыгорэм тызыдищэ зыхъукІэ. Джащыгъум цуочыр къызысІэкІахьэкІэ, цу къэрэ ныбжьыкІэхэм атхыцІэхэр сымыгъэузыхэ сшІоигъоу мэкІэмакІэу сатеуІо нахь, сшынахыжъ фэдэу,

къо сынэгу кlэгъэкъуагъэу кlэп сатырэм сыдэлъыгъ. Пкlантlэр псым фэдэу къысэчъэхыщтыгъ, тыди щыкlым-сымыгъ. Сыкъызэшlотlысхъи, стхъакlумэ кlэгъэзыкlыгъэу сыкlэдэlукlэу езгъэжьагъ, ау зы макъэ гори тыди къыщы-lущтыгъэп. Ащ сыгу къыгъэкlодыгъэу сыкъызщэлъэтышъ, хьасэ гузэгумкlэ кlэсэlэ.

— Си-на-а-н! Сина-а-а-н! Тыдэ ущы-Іэгуща, синэнэ дэхэцІыкІу! — сыкъыщиутагъэу сыгъызэ, зэпысымыгъэоу сэджэ.

Апэ сипчъи, сигъи зэрэзэхэтэу шІукІае-

зэрэслъэк Гэу сахэоныр сишэнэп. Ау джы Хьаджмэт ицужъхэмкІэ шыхьат сызыфэхъугъэм — жабзэкІэ япІорэр дэгъоу зэрахэзагъэрэм ахэр нэмык шъыпкъэу къысщигъэхъугъэхэу, бжьы онтэгъур агъэцІацІэзэ акъудыирэ коу сапэр зыкІэ къыпыутысыкІырэр нахь чыжьэ зэрэхъурэм сеплъэу дэхэк Гаерэ сыщэты. Къызэрэсщыхъугъэр синанэ хьамцацэр къызыхихыкІырэ Лэбэжь ыкъогъу кьот Къосмэзэу пхъэшъабэхэри чъыгаехэри зыхизхэу Амзанэ зигугъу къысфишІзэпытрэм пхъэгъугъащэ макІоу ары. Ащ иІухьэгъу шъыпкъэм зипс къабзэ фабэу речъэкІырэ Къос Кэлъанэрэ ежьыррэ зымафэ тхъэжьхэу зэрэхэсыгъэхэр Амзанэ къыфэІотэкІыжьырэпышъ, къоджэшъхьэлІым сехъуапсэ. Ау а псыхэхьапІэм Мэтакъо янэ зэрэщык Іодыгъагъэр, ар зи Іэш Іэгъэ джынэхэми япсэуп эу къуаджэм къэбар зэрэдэлъыр сыгу къэкІыжьышъ, щтэм сызэлъиубытэу регъажьэ.

ОшІэ-дэмышІэу чыжьэу, кІэп хьасэм ыгузэгукІэ, шъузхэм къыщыхадзэгъэ орэдыр къыщыдэуае:

— ГъэшІэ закъоу тфыхэхыгъэм, Хьазабыер щытинатІ. Насып жъуагъор къефэхыгъэу, Гугъузехьаныр тиІэнатІ...

Зэхэсхырэм сыгу къибэнэнэу ежьэгъэгъэ щынагъор сщигъэгъупшагъэу, тыгъэнэстырэу сшъхьашъо къзыгъэплъыгъэм зыщысыухъумэ сшІоигъоу кІэпым сыхахьи, ижьау сыщетІысэхыгъ. Ау ащ ишІуагъэ къэкІуагъэп. Шъузхэм ягукІаеу абгъэгу дэпыхьагъэм игопэгьоу джы къыдэузэ мэшІожьым фэдэу зыкъэзыІэтырэм къыпыустхъукІзу къысщыхъурэ фэбэ жъоркъыер сатыр тІуакІэхэм адэт. Ащ къасшІзу пкІантІэр джыри нахь къысегъэхми, къыслъыІэсырэ орэдым сиумэхыгъэм фэдэшъ, нэмыкІ къисымыдзэу, мэкъамэм сыдихьыхыгъэу сатырэ пэпчъ сыкІздэІукІы:

— Сыд тилажьэу мы дунаим ИІэшІугьэ тэ тимакІ? Гум имыкІэу, гур пибзыкІэу, ТичІэнагьэ къетэхьакІ.

Орэдыр бэрэ къаІуагъэми сшІэрэп, зэрэзэпагъэугъэми гу лъыстагъэп, мэкІэмакІэзэ сыкъэбэлэрэгъи, сызэрэщысэу сышъхьэукъуагъ.

СкІышъо псыжъо текІагъэу систэу къысщыхъузэ сыкъызэлъатэм, сІэ лъэны-

рэ сычъагъ шъхьаем, зыми джэуап къыситыжьыщтыгъэп, синанэ е ащ игъусэ шъузхэм ащыщ горэ слъэгъущтыгъэп. ЕтІанэ кІэп сатырхэр зэпысчхэмэ, къызэпысчыжьхэзэ, шІукІаерэ къызэрэскІухьагъэми ишІуагъэ къызэмыкІом, хьасапэмкІэ зыкъезгъэхьыжьмэ нахьышІоу тесыубыти, къыкІэстхъужьыгъ. Ары шъхьаем, сымыгъощагъэу джы сицыхьэ тельыгъэп. Ащ сшъхьацышъо къегъэтэджы, цІыфхэр ау сыдми зэрэмыгъуащэхэрэр, джынэмэ ар япхыгъэ Іофэу зэрэщытыр Хъуаджэкъо ефэндыр тадэжь къызихьэкІэ къыІоу зэхэсэхышъ.

Угъуащэмэ а джынэхэм шІу къызэрэпфамыхыыщтри сэшІэ. Сыда зыпІокІэ тадэжь ситатэ илэгъухэр къызыщызэрэугъойхэкІэ, Мэтакъо янэ джынэхэм агъэгъуащи зэрэкІодыгъэм игугъу къамышІэу бэрэ къыхэкІырэпышъ ары. Къэбарыр къызырагъажьэкІэ, шъхьадж зыгорэ къыхиІухьаным пылъми, ащ фэгъэхьыгъэу зэкІ пІоми хъунэу зышІэу ахэтыр бзыльфыгъэ тхьамыкІэм чэщи мафи имыІ эу анахыыбэрэ лъыхъугъэ Хьаталэ ят ары. Ащ къызэриІуатэрэмкІэ, ежь Мэтакъо цІыкІугъэ арэущтэу зэхъум. Янэ а мафэм бзылъфыгъэ губгъуак Гохэм натрыф пкІэнакІо адыщыІэу хьасапэм апэ нэсыгъэти, къыпэмычыжьэу речъэкІырэ къосныбэ зэрэдэхьагъэр алъэгъугъ. Нэужым зигъусагъэхэр ащ зэкІохэм, ищыгъынхэу нэпкъым щитэкъухьагъэхэм анэмык альэгъугьэпти, хъугьэр зыфахьыщтыр ашІагъэп. Къэбар гомыІум къуаджэр къыукъуагъэу къосныби, имэзи зи къамылъыхъугъэ къагъэнагъэп, ау къагъотыжьыгъэп. Ар Къос зэримытхьалагъэм Мыхьамодэ ицыхьэ пытэ телъ. А чІыпІэм псыр зэрэщымыкуум изакъоп. Пшэхъо шынэр зыщынахьыбэ кІэеу Къос узызэпырыкІыкІэ щыльым ащ ильэужхэу макІэп иІагъэр. Ахэр псым къыхэкІыхэти, къумбыл кошэ кІырхэм ахахьэхэти, джащ щыкІодыжьыщтыгъэх.

— Джынэмэ агъэгъуащи ащ зэрэхащагъэр къэзыушыхьатырэр, — ишъыпкъэу гъукІэ Іазэм къыІуатэщтыгъ, — ежь бзылъфыгъэ насыпынчъэм илъэужмэ анэмыкІэу, джынэ лъабжъэхэри пшэхъо шынэм ыкІыІу къызэрэтенэгъагъэхэр ары. Ахэр бжым мытІыр зэгоубытэгъитІум хауІупкІагъэм фэдагъэх...

А гукъэкІыжьэу къысшъхьарыожьыгъэм сэри джынэхэм джы сыкъызэраутІэсхъыгъэр сшъхьэ къыригъэтІысхьагъэшъ, зэкІэ скІышъоц къызэлъытэджыгъэу зэ гъыным сыхэт, зэ пыхьаным сыхэхьэ. Джыдэдэм а джынэхэр къыстебэнэнхэкІэ сызэрэщынэрэм къыхэкІэу бжымитІур пытэу зэкІэскъузагъэу, бгъу пстэумкІи сэплъэ. СызэрэцІыкІум пае кІуачІэкІэ сатекІошъунэу сицыхьэ темылъми, къурІаныбзэ къапІомэ джыни, шэйтани благъэу къыомыкІолІэнэу синанэ къытеІозэпытышъ, сигъэшІэгъэгъэ «Бисмилахьи-рахьмани-рахьимэм» «Курхолахьыр» пызгъэщэжьызэ, зэпысымыгъэоу къэсэпчъы. Жьы стырэу зыГусщэрэм счыишъхьэ рестыхы, джащ нахьыбэ сфэмыщэчыжынэу псыфалІэ сэлІэ. ПкІантІзу къысэчъэхырэм симайки, сигъончэджи ыгъэшъугъэхэу кІышъом къепкІых. Ау зэкІэмэ анахь гомыІур, кІэпым къыпыутысыкІрэ сапэр скІышъо плъыр къызэребжыйбжыйрэр ары.

ОшІэ-дэмышІэу сапэкІэ сызыдэт сатыр тІуакІэм псэушъхьэ теплъаджэу зыкъндэзыдзагъэм сыгучІэ рихыгъэу зырысигъэтІагъ. Ащ ышъхьэ умэ тхьакІумэ кІыхьитІу щыгъэІэгъагъ, ыужырэ лъэкъо ІонтІагъэхэм пкъы зэндабзэу къатетІысхьагъэу, ыпэрэ лъэкъуитІу ыбгъэ нэс къыІэтыгъэу зэблигъэумэ, Іупэ хъураер ыгъэхъублаблэзэ къыздэхьащхыщтыгъэ, нэ плъыжьышхо лыдхэр ичэрэгъухьэхэу къысэплъыщтыгъэ. Ар зыщыщым седжэнджэшыжьынэу щытыгъэп. Сыда пІомэ мэзкъатыхьоу къосныбэ дизэу Мэд гъунэгъу кІэлэцІыкІухэм тызэрилъэгъоу зигугъу къытфишІыхэрэм зэращыщым ыкІи зыкъыстыридзэнэу зыкъызэрэтыригъэпсыхьэрэм сицыхьэ тельыгъ. Ащ пае къэзгъэкІэрахъуи, зысымышІэжьэу къыкІэстхъугъ.

Джы сыгъ къодыещтыгъэп. Сыздачърэр сымылъэгъужьэу, кІэп зэхэкІыхьагъэр зэрэзэІызгъэзыкІырэ Іэнтэгъу пцІанэхэр къызэригъэузхэрэми сыпымылъыжьэу, сатыр Іужъухэм сазэпырычъызэ, сапэкІэ зесэгъэхьы. Гухэлъ закъоу сиІэр хьакІэкъокІэ щынагъор къызыкІэсымыгъэхьаныр ары. СызэплъэкІынкІэ сэщынэми, сауж къилъэдагъэу къызэрэслычъэрэр, тІэкІу къызэрэкІезгъэчэу зыкъызэрэстыридзэщтым сицыхьэ телъышъ, жьы стырым счыишъхьэ рестыхми, хэзгъэкІырэр сшІомакІэу сапэ есэгъэхъу.

Джаущтэу сызэрэчьагьэм ибагьэ къэсшІэжьырэп.

Сигъын зэпысымыгъэоу синанэ седжэзэ, стхьакІумэхэр кІэгъэзыкІыгъэхэу сыкІэдэІукІыщтыгъ, сызэрэгуІэрэр зэхихэу къысаджэмэ ыдэжькІэ зысыдзынэу. Ау ымакъэ къысэІущтыгьэп ыкІи сигугъапІэ нахь макІэ зэрэхъурэм дакІоу скІуачІи къызэрэщыкІэрэр зыхасшІэщтыгъ. «Хъу шІоигъор орэхъу, ащ нахьыбэ сфэщэчыжыштэп, чІыгум бгъэкІэ зездзыхынышъ, сшъхьэ ІитІумкІэ сыубытыщт, джащыгъум сыкъимылъэгъоу а хьакІэкъокІэ теплъаджэр сшъхьарыхъушъутынкІи мэхъу», зыфэпІощт гупшысэм сызэлъиубытыгъахэу ошІэ-дэмышІэу жьау шІункІышъоу сыгу къэзыгъэцІыкІущтыгъэр сшъхьарыуи, тыгъэ нэфыпсышхом сыкъыхэлъэдагъ. СынапІэхэр къызысэІэтхэм сынаІэ зытесыдзагъэр зыгъунэ сынэмысышъоу бэрэ къызыщысчъыхьэгъэ хьасэм шъолъыр шъомбгъо нэкІ зэрэкІоцІырыкІырэр, ащ зэфэдэкІэ кІэп ихыкІыгъэр зэрэщитэкъухьагъэр ары. ИкІыхьагъэкІэ чыжьэу узырыплъэкІэ, синанэрэ ситатэрэ натрыф щэпкъэу тихатэ щыраупкІыжьрэр ІэпІэ-ІапІэу учІэпхыгъэу Іэщым дэжь зэрэщызэраусэижьырэм фэдэу алъапсэхэр кІэдзыгъз хэу, ашъхьапэхэмкІэ зэусэигъэхэу сатыр зэпэІутхэу къэлъагъох. Мыщ дэжьым хъэхьакъу макъэхэр стхьакІумэ къыри-

Джы зыгорэми сыкъиубытыжьынэу щытыгъэп. Къызэхэсхыгъэ макъэхэм сызыфакъудыирэм фэдэу сичъэ хэзгъахъуи, кІэп мыупкІэу къыспэІульыгъэм шэм фэдэу сызэпырыльэтыгь. Ау шьоф нэфынэ нэкІ у уцыжъ нэмыкІ зэрымытэу къысщыхъугъэм слъапэ зэрисщаеу, зыгорэм сыкъилъахъи, бгъашъокІэ сытефагъ. Сыгу-Іэзэ сшъхьэ къызэсэпхъуатэм, синэпльэгъу къыпэшІофагъэм пшысэ дунэе хьалэмэтым сыктыхэфагъэу ктысшигъэхъугъ. Сыда зыпІокІэ тыдэкІи хъырбыдз зэкІагъ. Нахьыбэр Ліымыщынэ Тіэсхъабэ гъэ къэси кум изэу къыщэрэмэ афэмыдиз дэдагъэхэми, ехьщырхэу шІуцІэшхохэри, фыжьышхохэри, къолэнышхохэри ахэтыгъэх.

(Джыри къыкІэлъыкІощт).

/14UII J Makb

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Апэрэ ешІэгъухэр

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ишіухьафтынхэм якъы дэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъум футболымкІэ командий хэлажьэ. Апэрэ зэlукlэгъухэр зэрэкlуагъэхэм гъэзетеджэхэр щытэгъэгъуазэх.

«Еджэркъуай» Еджэркъуай — «Нарт» Шэуджэн район — 0:0, «Кощхьабл» Кощхьабл — «Факел» Дондуковскэр – 5:6, «Инэм» Инэм — «Адыгэкъал» Адыгэкъал — 4:4, «Пэнэжьыкъуай» Теуцожь район — «Улап» Красногвардейскэ район — 2:4.

АР-м физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитетрэ Адыгеим футболымкІэ ифедерациерэ зэнэкъокъур зэхащагъ. ЗэІукІэгъумэ ясудья шъхьа Гэнэшъу Мыхьамодэ къызэрэти Гуагъзу, илъэс ешІэгъур Іоныгъо мазэм аухыщт. Адыгэ Республикэм ия 20-рэ ильэс фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъур бжыхьэм аублэщт.

Стадионхэр, футбол ешІапІэхэр Адыгеим щагьэпсынхэу зэрэфежьагъэхэм ишІуагъэкІэ къоджэ спортым зеушъомбгъу, республикэм зэнэкъокъу гъэшІэгьонхэр нахьыбэу щызэхащэх.

ФУТБОЛ. КРАСНОДАР КРАИМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

«Зэкъошныгъ-Д» Мыекъуапэ — «Черноморец-Д» Новороссийск — 1:2.

Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэхэр: Мэзыл — «Зэкъошныгъ-Д». Саркисян тюгъогогъо, «Черноморец-Д». «Урожай» Тульский — «Олимпия-Д» Геленджик —

Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэр: Аль-Таравна, «Урожай».

Краснодар краим футболымкІэ ефетшпа уобахобиет естыху Іспи купым щыкІорэм Адыгэ Республикэм икомандэхэр хэлажьэх. Зичэзыу ешІэгъухэр бэдзэогъум и 9-м яІагъэх.

«Зэкъошныгъ-Д»-м итренер шъхьа Рэмэзанэ футболист ныбжьыкІэхэм яІэпэІэсэныгъэ зэрэхагъэхъощтым льыплъэзэ, командэм зэхъокІыныгъэхэр фешІых. ТекІоныгъэр къыдахыным непэ фэмыхьазырхэми, ясэнаущыгъэ къызэрэзэГуахыщтым пылъых. «Зэкъошныгъ-Д»-р Новороссийскэ икомандэ деш Гэзэ, Мэ-

зыл Арсен хэкІыпІэ гъэшІэгъон къыгъотыгъ. ХьакІэмэ якъэлэпчьэІут Іэгуаор къызызэкІедзэжым, А.Мэзылыр ухъумакІомэ агузэгу итыгъ. Іэгуаом ар лъычъи, къэлэпчъэІутыр ичІыпІэ иуцожьынэу игъо имыфэзэ, ухъумакІохэр къызэринэкІыгъэх. ПсынкІэу къэлапчъэм дауи, хъагъэм Іэгуаор шигъэчэрэгъугъ.

«Черноморец-Д»-м щешІэрэ Евгений Саркисян тикъэлапчъэ пэчыжьэу къыдэуагъ, дахэу Іэгуаор хъагъэм дидзагъ. Ащ ыуж тифутболистхэм пчъагъэр зэрахъокІынэу амалышІухэр я агъэх, ау гъэхъагъэ афэшІыгъэп. Е. Саркисян къызэогъэ Іэгуаор тиухъумакІо ылъакъо къытефи, къэлапчъэм къыдэфагъ.

«Урожаим» иешІакІэ хегъахъо. Стадионыр Тульскэм къыщызэ-Іуахыжынгъэшъ, командэр зэнэкъокъум зэрэхэлажьэрэм спортыр зикІасэхэу къыфэгумэкІыхэрэр къылъыплъэнхэ алъэкІы хъугъэ. «Урожаим» зэІукІэгъуитІоу истадион щыри Гагъэр къыхьыгъ.

Тикомандэхэр ауж къинэрэмэ ащыщхэп.

Сурэтым итыр: «Зэкъошныгъ-Д»-р «Черноморец-Д»-м дешІэ.

ТИГУМЭКІХЭР

Типсэупіэхэр гъэкъэбзэгъэнхэм бэрэ тытегущыіэ, Іофыгъохэм язытет тегъэгумэкіы. Лъэпкъым ыгъэлъэпіэрэ тарихъ саугъэтхэр зыдэщыт чіыпіэхэр, культурэм епхыгъэ зыгъэпсэфыпіэхэр хэкіитэкъупіэ ашіыхэу тырехьыліэ.

Ор-орэу бгъэкъабзэрэр нахь бгъэлъэпІэщт, зэрэбгъэдэхэщтым упыльыщт. Теуцожь районым ипсыхьохэу Мартэ, Дышъэ, ПкІашъэ хэкІэу ахэльыр къахахыгъ, нэпкъхэри аукъэбзыгъэх, чъыгхэр агъэтІысыгъэх. Пэнэжьыкъуае, Аскъэлае, нэмыкІ чылэмэ языгъэпсэфыпІэхэр цІыфмэ якІуапІэ зэрэхъугъэхэм тигъэгушІощтыгъ, ау гумэкТыгъохэм рэхьат къытаты-

Археологие саугъэтхэр зыдэщыт чІыпІэхэр, Іуашъхьэхэр, пытэпІэжъхэр, къэхэлъэжъхэр хэкІитэкъупІэ ашІыгъэхэу тэльэгъух. Тиможимичате шейл едепа еде мыутІэмэ япытапІэщтыгъэу Чэмыдэжъым (Шэуджэн район) щыратэкъурэ хэкІыр макІэп. Теуцожь районым икъуаджэхэу псычІэгъ хъугъэхэр тарихъым хэдгъэкІvакІэхэрэп.

тыгъэ чІыпІэм лэжь Асран Іуашъхьэ къыщычІатІыкІыгъэ жыкъуае уикІэў Нэшъукъуае къупшъхьэхэр икІэрыкІэу агъэтІыльыжынгых. Районым ипащэхэри къугъэр нэпльэгъум къефэ.

а Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх. Культурэм епхыгъэ гупчэу а чІыпІэр ашІынэу фежьагъэх.

Мыхьо-мышІагьэхэр зезыхьэхэрэм нэмыкІ гухэлъхэр яІэу къычІэкІыгъ. Асран ихьадэ щыщ къупшъхьэхэр зыщагъэтІылъыжылгым псэольэшІ пкъыгъожъхэр, пыдзафэхэр машинэм изэу къащэхи, къыщыратэкъугъэх. Тиреспубликэ къэкІорэ туристхэм, хьак Іэхэм Асран Іуашъхьэ икъэбар къафаІуатэ ашІоигъоу Адыгэ Хасэм хэтхэм, культурэм и офышІэхэм загъэхьазыры шъхьаем, хэкІыр изытэкъухьэрэмэ ягупшысэхэр нэмык дэдэх.

Къунчыкъохьаблэ укъикІ у Гъобэкъуае укъыдахьэ зыхъукІэ, бжъэм хэшІыкІыгъэ бэшэрэбхэр, КъэзэныкъоякІэр зыдэщысы- пкъыгъо зэфэшъхьафхэу хэкІы хъугъэхэр къыщыратэкъух. Пэнэылъэныкъо укІозэ хэкІэу ратэхьагъ, ау ешъуакІомэ ар кІуапІэ ашІын ащ пае къанэрэп. Чэум дэхьапІэ, арэуштэу уеджэ хъуштмэ, фашІыгъ. Куохьаур къыдэ-ІукІ у къыхэкІы. Уц кІырым, хэкІым зэлъаштагъ. Шахмат зыщешІэхэрэм ыпашъхьэ псыдэфыеу (фонтанэу) щытыгъэм имыжьобгъухэр къэнагъэх. Мраморэу егъэпкІыгъагъэр хъункІакІомэ тыратхъыгъ. Псыдэфыем ыкІоцІи, ыпашъхьи культурэмрэ спортымрэ яІофышІэхэм шІыхьафхэр зэхащэзэ аукьэозыхэу зэн кьы зэрэхэкІыгъэр, ау хэкІыр джыри шыратэкъу. Псыдэфыем дэжь пчы-

Мыекъуапэ изыгъэпсэфып Іэ парк

зэтырагъэпсыхьажьынэу фежьагъэх

— ар дэгъу. Ащ дакІоу стадионым

дэжь, Театрэ ШхъуантІэр зыдэщы-

тыгъэм шахмат зыщеш Гэхэрэ клу-

бым ыпашъхьэ хэкІэу ащыратэ-

къурэм гур «зэредзэ». Театрэ

ШхъуантІэм идэпкъхэр, къин къа-

щыхъугъэми, раутыгъэх шъхьаем,

щынэгъуапІ. ГъучІкІэ къашІы-

а чІыпІэр нахь дахэ хъугъэп -

ХэкІыр чІыпІэм къыТуанэ. Къуаджэхэм хэкІыр ащырамытэкъуным пае мэфэ гъэнэфагъэхэм тракторхэр, машинэхэр афагъакІомэ ишІуагъэ къэкІощт. Мыекъуапэ ащкІэ опыт иІэ хъугъэу тэлъытэ. ТипсэупІэхэр дахэх, хъопсагьох. Ахэр зэрэдгьэкьэбзэщтхэм тызэгъусэу тыпыльы тшІоигъу.

хьэрэ ныбжыык Іэхэр щытэльэгъух.

ЗэІукІапІэ, гужьыдэгъэкІ зэдэ-

гущыІапІэ ашІыгъэу къытщэхъу.

Псы е пивэ ешъохэрэри къахэкІых.

Сурэтхэр Мыекъуапэ изыгъэпсэфыпІэ парк къыщытырахыгьэх.

> НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-

> Редактор шъхьаІэр ДЭРБЭ

ТИМУР

стьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр АУЛЪЭ Руслъан

Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр ХЪУРМЭ Хъусен

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НЭПШІЭКЪЎЙ **3ayp**

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44. редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын--ыжГэ ыкГи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ -ы гъэ ГорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Зышыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4306 Индексхэр 52161 52162

Зак. 1761

Хэутыным узщык Гэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

